

سري امراپور واڻي

ڀاڱو پهريون

د چهندڙ

شري ٻوڙيم پرکاش منڊل آچاريه
۱۰۸ سنگرو قبيلون رام صاحب

امراپور د وڙ ٿڌو آدم سنڌھ

***

د چهندڙ جا حق واسطا قائم

***

ڀڳت ۰ - ۸ - ۰ آڏا

۲۰۰۳ سنڌھ

7190
25-9-73

پوار ٿڌا

آ شولدي ڪر لو ڏر آئي ٿجهه ٻن واھ لہ ڪاڻو
تون هر داتا تون هر مالا موري آس ٻڃائين
پاء پلاء مهن پورين پيادي آئي هيم منجهانين
نن من ڏن اوداس ڪري مين مالڪي لام سنه
لام لاهادا صابو ڪر مين ڏوٿسان پاپ سپهتي
ڪهي ٿيون ڪر لوڪ ٿيون هر آ واگون مٿانين

(پڇن) سر جوڳه

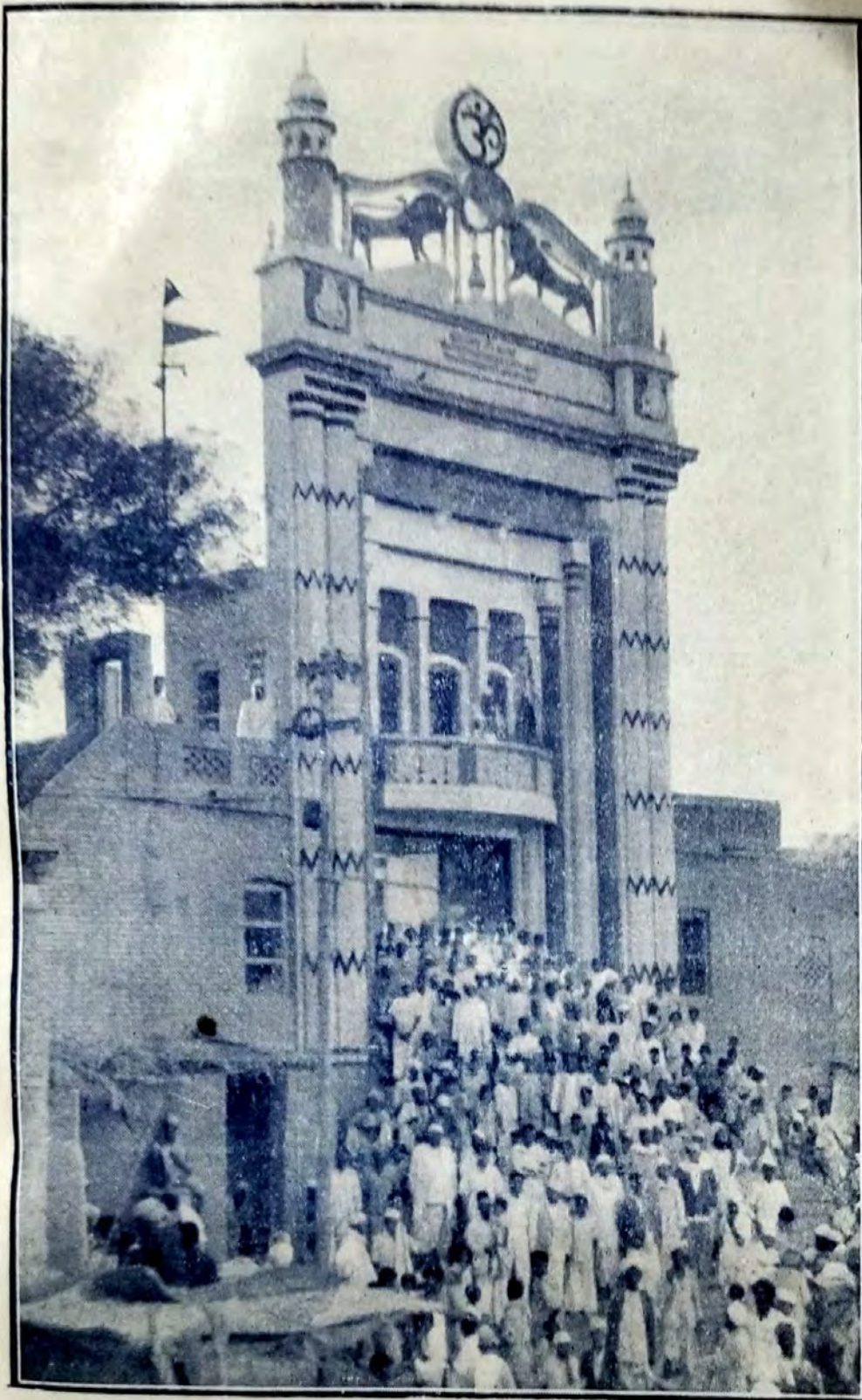
- ۱- سنڌ سڄا سامهڙا اڳي منهنجي اڃ آيا
اڳي منهنجي اڃ آيا. گهر گهر مڪل گايا
من گهر يا من مهلي. مليا مولڪي مندار
ڪمان ڪٽن جو ڪمالي. دان ڏيڻ سي داتا
پهون پور جا پالا. منهنجي من کي پايا
- ۲- اڪرم پور جون پالون. سنڌن مون سان سلون
دس پريون سي پريون رڳ رڳ منهنجي رليون
پڳتيءَ پو جا پندار. پاڳ وڏي سان پايا
- ۳- سنڌ سڄا سي سورا ٿر هٿن ٿا ن هر
ڪام ڪروڙ کي ماري. شالڻ ڏين ٿا من
چندا چور ٿي چن جي. التري آند پايا
- ۴- ڪهتا ٿيون مليا سنڌ سڄا سڻلاي
نن من ڏن سڀ گهري سيمس ڪمان قربالي
شهو ڪري سنڌن جي سڻل ڪمان مان ڪايا

सुरी १८ रम प्रकाश मंडल आचार्य
१०८ सद्गुरु देवनामसाहेब

اموار پور دوپار

لائبريري
آف سنڌالاجي
پونڊورسني چاهه شورو سنڌ

شري سڻنام ساڪي

❀ ام-راپور واڳي ❀

(سر ڪلياڻ پڇن ۱)

- ڏل - چرون ٻڪڙ گر ڪا - سهرن گر من سا
 ۱- درشن گر ڪي د ويٺ ٻنس هڻ - ٻنس ٻنس سنڌا
 ۲- گر ڪي ٻاڳي امهرت ڌاري - ڌار ڌار دم سا
 ۳- گر ڪا لاد الاهد ٻاڳي - ٻاڳ ٻاڳ ٻر سا
 ۴- گر ڪا گمان ٻر من گهٽ مانهي - ٻر من ٻر من ٻر سا
 ۵- ڪهي ٽيمون سترگر ٻر شادي - ٽيو ٽيو د ر سا

(سر ڪلياڻ پڇن ۲)

- ڏل - ٽڪي ٿار وڃاء ٿند ٿن ٻر ٿون -
 ٻاڳي پڇن ڪر ٿم بدن ٻر ٿون
 ۱- ساز سر ڪر سر ٻر سوئي - آڻ آواز الد ٻر اوئي
 ڌرج ڌيان د من ٻر ٿون
 ۲- الٽي ٻهر رهڻ ٻهاسي - ٻي ٻهالو ٻر ٻر ڪاشي
 مڪهن ره ٻنس من ٻر ٿون
 ۳- سرت ارب سان ڪري سڃاڳي -
 صورت سترگر جي ڏس جاڳي
 رهڻ ڪم درشن ٻر ٿون
 ۴- ڪهي ٽيمون گر شهد اڇاري -

اڏي چڙھ نون د سمر د ٺاري

گھن ڪر نه گگن ۾ نون

(سر ڪانرو پڇن ۳)

ڏل ۾ مڻش ڪاهي ڪم نون آياڙي

۱- جڳ ۾ آوت هه، لهڪ ڪاوت هه، -

ڪهون له هري ٿر ٿيا يا وڏ

۲- مات ڪرپ ۾ لٽڪت آلتی - هر سمن ٻول ملايو

۳- ٻاهر لڪت لار و ساريا - مايا ڀرم ملايو

۴- ٻاڻچ لٽ ڪي ديهه د ڀڪي - اها آپ گمواياڙي

۵- ڪهي ٺهون ڪهي ڪار ڪمائي -

جم ڪي هات پڪاڙي

(سر ڪنسو پڇن ۴)

ڏل - ٻسي بهال جڳ سارو - وهايا لوط لارامون

لڪي مائت سنگي ٻيلي - ڏاڏا حاڪي لظاڙا مون

۱- جاوي راجا جاوي ٻر جا - جاوي ڌوڻي جاوي ٺاڻ

ٻجائي بگل ۽ ٻاجا - هليا ويا ٻران ٻهڙا مون

۲- جاوي جهنگم جتي جوڳي - جاوي ٺوسي گرهی ٻوڙ

اما جي وڻن ۾ روڳي - ڏاڏا لڙڪي د ڪاوا مون

۳- آخر هي سڀ هال هارا - جاوي سورج چنڊ لارا

مان ڪي سمن هر ٻهڙا - ڏين ٻڌي ٻهڙا

۴- ڪرو ڪر ڪرو ڏاڏا - ڪر چوڙي ٺهون ڪهڻا

ههڻه لار هر ميگتا - سڌو ٻر ٻر ٻهڙا مون

(سر ڪندو پڇن ۵)

- ٿل - جڳت جا ٻوڙ، پڳروٽ کان - پورا ٺوڪي پلائن ٿا
 ۱- ڏسڻ ۾ لڳي مٺي ماڳي - ڏکي ٿيندي چڪي چاڪي
 سمجهي ڏس ٿو ٻڌي ساڳي - جو ٿا ٺوڪي چلائن ٿا
 ۲- ڪٽيب ڪل سٺ ٻڌو ٿاڙي -
 ٿي سان ٿو ٺوڪ ٺوڪ ٻاري
 ٻائي ٿو ٻاڙ جي چاري - قندڪ والڳي ڦسائن ٿا
 ۳- اڃها ٿو اٿس سر آئي - ڌرم دل سان نه ڪيم ٻائي
 ڪٽي هلندو مٿر ڪاٺي - لٽين جي لائ لائ ٿا
 ۴- گروه جي ڏٺار ٿي گولي -

ڪهي ٺهڻون جهلي جهولي

ويهي ٿن جي ٻڌج ٻولي - ٻرم ٻو لا مٿائن ٿا

(سر ڪندو پڇن ۶)

- ٿل - ڪري سنگهه شهر مڙدن جو -
 مڙد ٿي ٿو ٺوڪ ٺوڪ ٿي ٿو
 ٻڄي سڀ ٻڌ ٻرم جو -

مڙد ٿي ٿو ٺوڪ ٺوڪ ٿي ٿو

- ۱- لاڳاپا لوڪ جا لاهي - ڏسج ڪراڙ کي ڪاهي
 ٻڌج سندرو سٽما ساڄي - مڙد ٿي ٿو ٺوڪ ٺوڪ ٿي ٿو
 ۲- ڪلا جو ڪل وڃهي گهاٽو گهو - ڇڏي سنسار جو سالڪو
 لڄائن جو لنگهي لالڪهو - مڙد ٿي ٿو ٺوڪ ٺوڪ ٿي ٿو
 ۳- مٿائي موڙ جي چاري - وسائي وره جي واري
 ڪٽي سنسار مان ساري - مڙد ٿي ٿو ٺوڪ ٺوڪ ٿي ٿو

۴- ڪهي ٺهڻون چلچ چارو- سڄن سڀن ڪرن وارو
حقيقت جو هٿي لعارو- مڙد ٿي ٺوڻ مڙد ٿي ٺوڻ

(سرو ڪيسو پڇڻ ۷)

ڦل - هريجن دان ٻيڙي ۾ جو- ڏين ٿا سي ڏين ٿا سي
سڄو اڀر ڏي ۾ ڪٿي ۾ جو- ڏين ٿا سي ڏين ٿا سي
۱- هريجن هٿ ڪڍي ويٺا- سڄي ڪڍ ڪمان ٻيڙي ۾ جو
بنا ٻيڙي ٻيڙي ڪي- ڏين ٿا سي ڏين ٿا سي
۲- ڏين ٿا سمجهه سمجهي- چئن ٿا ڳنڍ ممتا جي
رهن جا رام رمتا جي- ڏين ٿا سي ڏين ٿا سي
۳- سڻائن ڌرم جون ٺهڻون- ٻڌائن جوڳ جوڳ جون جڳهون
ٺوڻن ڪنهن سنڌيون ٻيڙيون-

ڏين ٿا سي ڏين ٿا سي
۴- ڪهي ٺهڻون ڏها ڌاري- لڳائڻ رام جي لاري
هميشه ڪمان ڪڍ ٻيڙي- ڏين ٿا سي ڏين ٿا سي
(سرو وهاڳ پڇڻ ۸)

ڦل - هي سنساري چٽ اڌاري- ٻاوا ساري ڪر ٻلي
ڪري هوشماري ڪٽج ساري-
غمر واري چڏ ڪلي

۱- سٺ ڪرم صاحب ڪر ڪي-
ڏوٽي دل ڪو ڪر صفا

مئل ٻان جي مٿي- ٻڌ ٻيڙي ڪر ٻلي
۲- شهد سان ساري ملائي- بخت ڪر اڀاس جي
جڳه ڪر ٿا سڀ جلائي- ڪر مورت ٻيڙي ڏي

- ۳۔ گمان سور، آر اڀاري۔ مھت نم اگمان جي
 اکھڻ سک، آلم جو ٻائي۔ واشيا جي ٻت ولي
 ۴۔ ڪھٽ ٽيٽون سمور سوھم۔ شم ڪري ويچار جي
 برھم ساڪي ايڪ روٻا۔ لھر ساگر جھون چلي۔

سور وھاڳم پڇن ۹

- ڏل۔ اي سڃاڻا سمجھ وارا۔ دل دغا کان ڪر ٻري
 جو ڪري سو لھت ڏي۔ هن لوڪ يا ڄم ٻري
 ۱۔ هيءَ دغا ڪنهن سان نہ ڪڏهن۔ آھ حامی ڄاڻ ٿون
 جو ڪري تنهن جو جو۔ ٻاڙون پئي ٻرڙا ڪري
 ۲۔ جو ٻرائي ڪڏ ڪٿي ٿو۔ سو اوس ان ۾ ڪري
 جو جلائي ٿو ٻن کي۔ ٻاھ ۾ سوئي سڙي
 ۳۔ جو مندائي ٿو ڪري۔ من سان ڳجهي ڪنهن جو جي
 لھت تنهن جي سور مٿان۔ ڀاري اچي آفسي ڪري
 ۴۔ ڪھٽ ٽيٽون جو ٻرائي ٿو ڪري ڪنهن منش سان
 سو دڪي سنسار ۾ ٿي۔ ٻاپ سان ٻاپي مري۔

سور سورڻ پڇن ۱۰

- ڏل۔ بسط چاهين جي ٻر ٻوٽ جو۔ نہ ڪر ويڙاڳ ويڙاڳي
 ڇڏي سڀ دڙر دٻا جا۔ ماڻج سو ماڳ ويڙاڳي
 ۱۔ صفا التڪر ٻنھجو۔ ڪو ٿو ٻاپ سان ڪارو
 مندائيءَ جو ڇڏج مٽي۔ نہ دل ٿان داغ ويڙاڳي
 ۲۔ مھٽ ۽ موھ جاريءَ ۾۔ ڪو ٿو ٻاڻ کي قابو
 مھٽ جي چار کي ڏي ٿون۔ ٻرھ جي آڱ ويڙاڳي
 ۳۔ وشه جي واسنا ۾ ٿو۔ ٻڌايو ٻاڻ کي ٻختو

نکلي گر گمان جو خنجر - ڪٽي ڇڏ ڍاڳ ويراڳي
۴- ڪهي ٽيمون وره واري - پهر پر شاڪ ٿون ٿي
رهي ان حال ۾ هر دم - پلو ڪر ڀاڳ ويراڳي .

سر سورن پڇن ۱۱

ڏل - ڏکڻ جي پوئتان سڙا - سڳها ايندء سڳها ايندء
اچهي آرام جا ڏينھڙا - سڳها ايندء سڳها ايندء
۱- سمجه ٿون سوو ساڃن جو - سڄي سڪ جو سنهرو
پران جي ڀار جا خطڙا - سڳها ايندء سڳها ايندء
۲- وڪي دل ۾ ڪڏهن ڪترو -

ڪس ويلي مٿان ڪر ڪمن

تعل ڏينھن جي بڻي ٿڌڙا - سڳها ايندء سڳها ايندء
۳- ڏکڻ ۾ ڏي ڏجانء دل کي

ڌري ٿون ڌور ٿا پڇجانء

هلي پاڻهي پراڻ ٿڪڙا - سڳها ايندء سڳها ايندء

۴- ڪهي ٽيمون سدا سڪ ۾

سهج ٿون سر مٿي سختون

مٺا مٺي سندا مٺهڙا - سڳها ايندء سڳها ايندء

سر حسيني پڇن ۱۲

ڏل - ميري من جوڙ ملن اها

سند سڄي لس پراڻ ٻڪاري - سنهودي لڄ ڪا

۱- پراڻ پياري دٻڪي چل گهي - ٿم ٻي چلبي هاوا

دوء ڏان ڪي رهي والا - جان سهو سنسارا

۲- چپ هي چڱو ۾ چنم اها ٿم - سام ڪما لي آيا

ڏن ڪٽنب ڪو بهت ٻڌايا.. الب ڪما لي جايا
۳- ڪهي ٺهڻون پي ڪر بهارا- سترگر شر لي جاڻو
لي ڪر وان سي آلم گهالا- پرم مڪت ڪو پاڻو
سر حسيني پڇن ۱۳

ڏل- سادو جن آهن عجب امير-

نن جي جت ڪت آه جگر

- ۱- چارون سادن چتر لک سندا- بارود بره بهر
دام لام ڏن الهه سنهت- گادي گمان گنهر
- ۲- جهتل الدريون لرم لور ڪر- شد ٻڌ آه وزير
شبد سوار ي ملايو واڻي- پتر وگهالي وير
- ۳- من دشمن ڪي جهتي جگر ه- ڪن ٻا راج سر لور
نر يا گهر ه سڪ سهجا ئي- سمهن شاليت سڌ لور
- ۴- سر سنهوش جو پوچن ڪائن- بهمن پريم سن لور
ڪما خفني پوري نن ئي- سمهن شري وگهولور
- ۵- سڪ دڪ ه سم رهن سدائي- ڪڏهن نه لڳاڻ ڏبو
ڪهي ٺهڻون سي راجن راجا- جاڻن لوڪ فقير

سر ڪنڀات پڇن ۱۴

- ڏل- ڪري سترگر رڪي شرڏا- سچو سودو وٺڻ گهرجي،
ڏئي نن من س دڪٽا ه- وڪارن کان هٽڻ گهرجي
- ۱- شبد صابڻ ڪٽي سنگ ه- ٻڌي ڪپڙو ڏوٽي گنگ ه
رڱي ٺهڻ ڪي بره، دلڪ ه-

ڪن جو چت چٽڻ گهرجي

- ۲- لڏي لالان پري مڙڪي- ٻلي ڪڙهي سهر سڙڪي

۳- وڃاء له سواس لون پڙڪي - سمي هن ۾ ڪٽڻ گهرجي
سدا شب ڪرم جو ڦل سڪ -

آلي ڪپ ڪرم جو ڦل دک
سهجي سڪ دک سندو هي رخ -

۴- سپاون کي مٽڻ گهرجي
ڪهي ٽهڻون سمجه ٻاري - وڻج وٽ لام جو ساري
گمان شمشير کي ڌاري - ڪاغذ ۾ جو ڪٽڻ گهرجي

سر ڪنڀات پڇن ۱۵

ڦل - ٻورو گر ٻار ٻار ٻڌي ۽ جو - ڀري ٻالو ٻاري ٿو
ڀرم ٻولا ڪڍي ڀرائون - سهجي سنسا ٺاري ٿو
۱- جهون وستر ڏوي ڏوي -

ڪرم شب ٻاپ کي کوٽي
ٻارس جڻ سون ڪري لوهي -

۲- ٽن ستر سهڪاري ٿو
ما ٽن ٻار کي ٻاري - ڀرليڪي جڻ ڪهت سڌاري
جواهر ٻر ڏيڪاري - اڙف ٽن گر سيڪاري ٿو

۳- دوا جڻ درد هٿائي - روي جڻ رڻ مٿائي
گر ٽن گمان ڏائي - لڪو ۾ جو مٿساري ٿو

۴- ڪهي ٽهڻون گر واهائي - ڏئي ڳا گمان جي مالي
سڄي گر جي سندو چالي - مڱل دل کي جهٽاري ٿو

سر ڪنڀات پڇن ۱۶

ڦل - ادا سنسار ساگر مان - ڪرڻ انسان کي گهرجي
سڦل چولو هي السالي - ڪرڻ انسان کي گهرجي

۱- دانا جو دور هي سارو.

سدا ڪنهن سان سنگي لاهي

چڏيندي يا چڏي ويندو. - چڏڻ انسان کي گهرجي

۲- ملو مالش جنم ٿوڪي. - ملڻ لاءِ خاص مالڪ جي

مٺي منڏار موهن سان. - ملڻ انسان کي گهرجي

۳- ٺهي ٿاڻن ڪلهن ۾. - هٿان هليا ويا ڪهڙي

چڏي لڪر مري جهڙي. - جهڙڻ انسان کي گهرجي

۴- ڪهي ٿوڪون ڪري سٽڪر. - وٺي اهديش آلم جو

جهون مڪتي ٻڌي ڇڪ ۾. - رهڻ انسان کي گهرجي

سر ڪنڀات پڇن ۱۷

ڦل - رهي راضي هري جهنڀي.

ڪهڙي ٺهن ڪاڻ ٿوڪن جي

ڇڪو جنهن ڦل الميرت جو.

ڪهڙي ٺهن ڪاڻ ٿوڪن جي

۱- وماڻ ۾ چڙهي لب جو. - ڪري ٿو ستر ملڪن جا

هجي ڪهڙو ٿوڪو رستو.

ڪهڙي ٺهن ڪاڻ جهوڪن جي

۲- سدا چالديءَ ۽ سولي سان. - پوئل پندار آ جهنڀو

پلا جنهن وقت سڄا مولي.

ڪهڙي ٺهن ڪاڻ ٿوڪن جي

۳- سڄي دانا سڄاڻي ٿي. - سدا جنهن مٺش کي ڇڪ ۾

آهي مهور جو هرهند.

ڪهڙي ٺهن ڪاڻ ٿوڪن جي

۴- ڪهي ٺهڻون لڳا ٿوڙي لنگ اروار لڳا جهڪي
لندي ٿوڙي جهڪت سارو-

ڪهڙي ٺهڻ ڪاڻ ٿوڪن جي
سر ڪٺڀاٽ پڇن ۱۸

ڦل - هندي وڊيا وڌائيندي - هندن جو شان ڀارت ۾
۱- هندي وڊيا سهڪاري ٿي - ڌرم ٺهڻي ڪرم ڪرا
هندي وڊيا سڌا ڏيئي - سڄو سو گمان ڀارت ۾
۲- هندي وڊيا پڙهو ه-ر دم -

ٻولھو مک سان هندي ٻولي

هندي وڊيا بڻائي ٿي - سڄو گهوان ڀارت ۾
۳- هندن جي آڌ کان آهي - هندي ۽ سنسڪرت وڊيا
هندي وڊيا ڪندي پيدا - سڄو سنڌيان ڀارت ۾
۴- ڪهي ٺهڻون پڙهو هندي - هندو جي پاڻ کي چاهو
هندي وڊيا ڪري سڀ جو - سڌا ڪلهوڙا ڀارت ۾

سر ڪٺڀاٽ پڇن ۱۹

ڦل - ڪلا ڪر ڏيو جي منجهه - اڃا پندي نه ڏک ڏسندي
جهڪت ۾ ٿون لندا ڪر جي -

پساريندي نه ڏک ڏسندي

۱- رهي ڪر ڏيو جي سنگهه ۾ - پرايڻهه گمان ڪر پڙهڻي
ڪهل اڳڪار سڱر جو - وساريندي نه ڏک ڏسندي
۲- وائي ڪر ڏيو کان منتر - رهڻ ٿي شش سڌا ٿن جو
اهو شهنش سڌو الو - نه ڌاريندي نه ڏک ڏسندي
۳- جهڙوڪي ٻار ڏيڻي سان - جهڪت ۾ شان ٿو ٻار

الهيءَ ڪرڻ وارو ۾ اوڳا - ٺهاري ٻڌي نه ٿو ڪن ٿي سڀني
۴- ڪهي ٽهڻون جنهنجو ٿو - اٽڪ آهي سدا کاتو
وڌي ٿو وڌي اڃ - ٿو سان -

وهاريندي نه ٿو ڪن ٿي سڀني

پڇن ۲۰ سر ڪنڀيات

ٿل - عجب ٿاڻا لاءِ هاري عجب ٿاڻا لاءِ -

مڃن ٿو ٻڪر ٿو ٻڪر وسماءِ

۱- ٿل ڪا به بنا ٻسارا - لا ڪڇ آيا جايا

۲- جو ڪڇ ٿو ٻڪر سو ڪڇ لاهي - سڀني جڳن ڏوسا يا

۳- گهائي ٿو ٻلي ڪوچت هاري - ٿي ٿي ڪر گايا

۵- ڪهڻا ٽهڻون ڪهڻ نه آوي - اڏي ڪل ڪلا يا

سر ڪنڀيات پڇن ۲۱

ٿل - لڳ ڪي عشق عقل ڏي چوٽ -

مڏي عشق سون ٿو ٿل ڏي

۱- عشق ڏي آئي بي وليک ٻاڙي -

عشق ۾ گهڙ ٿل ڪوهر غازي

پڇي ڪفر ڏي ڪوٽ - گهائي عشق ۾ سي گهڙ ٿل ڏي

۲- سوليءَ ۾ منصور چڙهايا - بلا شاهه اون قتل ڪرايا

عشق سي اڻ موت - سر ڏا سالڪا لا ڪر ٿل ڏي

۳- ٻاڙ زلچهر ڪهر لوڙهايا - لاڪ ڏي اون قتل ڪرايا

گهائي مانهي گهوت - شاهه ملاول اون ٿل ڏي

۴- عشق ٽهڻون رهن آجالا - مڏي ڏا هٿ هٿ منهن ڪالا

وڏي عشق ڏي اون عشق چڙهي چڙهي ٿل ڏي

سر آسا پڄن ۲۲

ٿل - رام ملڪ باد ٻالي ري ٿم ٻاڻو جهاني من ايڪا
هووي شا

۱- ٿامپ ڪلمش ٻاپ مٿاوو -

سن ڪر سنٽن ٻالي - ري ٿم ٻاڻو جهاني

۲- چارون ساڌن ڌارن ڪر ڪي -

ڌيان ڌرو دن والي ري ٿم -

۳- ستر ڪي مل سم سڪ ٻاڻو -

ٻهڊ ٻرم هرو ٻرالتي ري ٿم -

۴- ڪهي ٿيئون هر سمون ڪرلو -

لڪه ليو وڃ ڌالي ري ٿم -

سر آسا پڄن ۲۳

ٿل - مولڪي مارون ملن اٻاڻا - ڌسان ڌو ٿيڙا ڌاڌا

۱- سالڪهڙون ڪي سڪ مان ساريان -

ٻل ٻل ٿن ٿه ٻيئي ٻڪار

ڌسان ٻوڙ ڪنهو ٿه ٿاڻا

۲- ڪهن وطن ٿيون ٿينجون ماڙيون -

عمر ڌيان ٿن ڪي ٿه اماڙيون

مولڪي ٻڪڙا وطن ٻاڻا

۳- ٻهڊ جا وستر مورا ٻاڻان - لوڻي اٻاڻي ڪهن ٻاڻان

ٿينجا ڪهن وطن ٿه وڃاڻا

۴- ڪهي ٿيون ڪي ڪهن وساريان -

گڏجي سالڪن ساڻ گڏاريان

۱۳

وڃي ٻڌندڙا ڏسان نه وڻا

سر آسا پڇن ۲۴

۱- اڳي ڏيان هريءَ جو ڌار ڌار اها ويل ٿئي
 ۱- مالش جنم وري لا ملند.

ڇت سائمنءَ جو وري لا جهلند

اڳي ساڃور پاڻ سنهار ڀار ڀار اها ويل ٿئي
 ۲- سالي جن کي ويلن ڄاڻي.

اوکيءَ ويل نه ٿيند سائي

ڏن ڇوڀن سب لار لار اها ويل ٿئي

۳- ڄپ اپ سنڃم پڳت پلائي.

هر دم نوسان ٿين سڙائي

وڃن اهو ويچار چار چار اها ويل ٿئي

۴- ڪهي ٿيئون ڪر سنگه سنڃن جو.

ٻيءَ ٿون ٻهالو لام پڇن جو

مالش جنم سڌار ڌار ڌار اها ويل ٿئي

سر آسا پڇن ۲۵

ٿل - ڇڪه هر ٿي آٿين انسان.

ڪم السالي ڪر ٿون بهارا - ڪن بطج ڇوان

۱- شان شرم ۽ مان مرم سان - هليج وکي ٿون ڏيان

چوري ڀاري جوا نه ڪر ٿون - ماس نه ڪا اڃان

۲- اير شا ساڙو ڪڍي الدر مان - هر ڀر وڃي ٻوڙان

ستگر اڳيان سر ڪر لهوون - ڇت ڇڏي اڳيان

۳- رستا سان سچ ٻولج بهارو - ٻوڪ نه سران سمان

ڪٿا ڪورن سڻي ڪن سان - درمست هر اڳمان
 ۴- اڳون سان ڏس سٺ ڀرشن کي - غورست ڇڏي ڪمان
 هٿ سان ڪر اون سهوا سڀ جي -
 ڏي ڏن مان ڪڍ ڌار
 ۵- ڪهي ٽيمون ڌر ڏيان ڪرڻ جو -

سهر شري ۱- ڪجور

من کي ماري شائتي ڌاري پنهنجو ڪر ڪمان

سهر آسا پڇن ۲۶

ڦل - ماري وس ڪر پنهنجو ڪمال -

ڪمال مٿي سان ڪالود ملندو ڏاڏا ٿئي ڌيال

۱- ڪمال پنهنجي کي ڪمال سان روکي -

من جي سڌارج چال

ڪر شهد پر سرت ملائي - جنم مرڻ ڪت جال

۲- ڪمال ڀڳاڙي ڪمال سڌاري - ڪمال ڪري خوشحال

ڪمال هي ڀوڙي ڪمال هي ٿاري -

ڪمال ڪتي ڀوڪال

۳- ڪمال آ مڪتي ڪمال آ ٻڌن -

ڪمال هي آه چنڪال

ڪمال هي ڇوڙي ڪمال وڇوڙي -

ڪمال هي ڪري لھال

۴- ڪهي ٽيمون وڪ - ڪمال ڀوڙي - ٿمن لالڻ جو لال

ڪمال خودي جو ڪپ ٿون دل مان -

ٻانڀن ڀوڪ - اڪال

سر آسا پڄڻ ۲۷

ڏل - من جا ڳا، جا ڳا، جا ڳا، ذرا -

المهرت ويلى لام جهي ار كولج پنهجو پاڳا، ذرا

۱- المهرت ويلى دهى لراڻو - پي ۽ پريتم پريم پمالو
لام جهڻ هر ڳي متوالو - ارشنا جو ڪر تماڳا، ذرا

۲- المهرت ويلى چوڙ آهاڙي -

سهج سروب هر لاء سماڙي

آلم جو سڪا، پاء الادي - گراند هر ڪر راڳا، ذرا

۳- المهرت ويلا مهل عجائب -

سواس سواس هر سهرج صاحب

پوري گر ڪي ڪر نون واجب -

ساچو ماڻ سهاڳا، ذرا

۴- ڪهي نمون ڏس اڪڙيون ڪولي -

الدر وينو ڪو ٿو ٻولي

لال الهيءَ ڪي لهه نون ڳولي -

ڇڪا، کان ڪو ويراڳا، ذرا

سر آسا پڄڻ ۲۸

ڏل - گر ڪا شهد ڪمالا - گرمڪ گر ڪا شهد ڪمالا

۱- شهد گرو ڪا لرم مل موٽي - ڪو گرمڪ هنسا ڪاوي

جو گر ڪو سمس لوائي - لڄ ن من ڪا ايمالا

۲- شهد گرو ڪا لسن دن سمري - لڄ من ڪو لرم مل ڪهجي

من المهرت رس ڪو بهجي - ڊڪ آوا گون مٽالا

۳- شهد گرو ڪا جو ويڄاري - سو چوراسي لا چاوي

سڀ سڀا ٻارم مٿاوي. ٻن ٻاوي ٻڌ لڙباڻا

۴- ڪهي ٿيئون سڀ ٻڌن ٿوڙي.

لڻ ڪر ڪا شهد اچار.

سڀ ٿرڻا من جا ٿارو. ڪر آلم گهر استالا

سر آسا پڇن ۲۹

ٿل- ڪهڙي رڪي ٿو شڪتي مايا ۾ آهي ٻريو.

جهڪا سڀن جهون کي ٻل ۾ ٻلائي ٻريو

۱- ٿوڙي هجي ڪو عاقل. عالم هجي يا عامل

ٺهنجي به جلد جاهل. مايا ٻڻائي ٻريو

۲- يوگي هجي سڀا سي ٺهي هجي اداسي.

ٺهنڪي به هو. قاسي مايا لڳائي ٻريو

۳- ساڌو هجي آچاري ٻڌت هجي ويچاري.

ٺهنجي به ڪن ۾ خواري مايا ڪرائي ٻريو

۴- مشهور هجي ملڪ ۾ خاوند هجي خلق ۾.

ٺهن کي به هڪ ٻلڪ ۾ مايا منجهائي ٻريو

۵- ڪهي ٿيئون ٻچا سمڙي شراي ٻڌا ٿو جيئي.

مولڪي به هٿڙا ڏيئي وٽ ٿون ٻڄائي ٻريو

سر آسا پڇن ۳۰

ٿل- سڀ ۾ سمايل آهي. هڪ جوت چيئن واري

خالي جڳهه ٻي لاهي. آهي جوت چيئن واري

۱- هيءَ جا عجب اجالي. ٿون ٿو ڏسڻ چڙسالي

لال سڀدي سا لالي. آهي جوت چيئن واري

۲- هيءَ جا منور موريت. سڀ الڪن ۾ آهي پوريت

سي اما لاهوري لال جهڙيون

۳۔ آوت جاوت لوڪ سڀئي - جن جهڙو هر امر سڀئي

ڪولهي کن ٻو ڪال جهڙيون

۴۔ ڪهي ٽهڙون ڪر جوڙ ارداسا -

سي نه وسرن ساسون ساسا

سدا جي وڪال جهڙيون

سر ٽوڙي پڇن ۴۷

ڏل - ٻار ٻار ان ويجهت لا پڳوان -

جن جن ٻار ٻار ڪهڙو کن ٻارو - تالهه ڪرون وڪمان

۱۔ ٻار چنڊو ڪي چرون ٻر گه - ٻار ٻر سڀت لهڻان

تلاسي ڪو هر روشن دينا - مڪت جڙائو مان

۲۔ پڳت پڳهه ٻار ٻر ڪما هر - تالهه دينا سمنان

سڪريو الڪد آڏ اٻاري - تاري پڻ هنومان

۳۔ پڳت سڌائي ٻار ٻر ڪما هر - ڪنڇن ڪيڻا مڪان

ڪرشن ڪو گوپن وس ڪهڻا - ساڳ وندو گهر کان

۴۔ ڪهي ٽهڙون هر ٻار ٻر سي ملتا - له ملتا وڌ آن

ٻار ٻر ڪري ٻر ڪهڙي ٽرگهي - ٻار واک سلطان

سر ٽوڙي پڇن ۴۸

ڏل - جڳت ٻر ٽن ٽن سي جن جان

مايا ممتا موهه ٽهاڳي - ٻار ٻر وڪن ٻر ٽان

۱۔ گنگا جهڙا سرستي ٻر - ڪهڙو جن اشنان

ٻر ٻر ٻر ٻر ٻر ٻر ٻر - ٻر ٻر وند ٻر ٻر

۲۔ مات پتا ڪر سبب جو جي سدا ڪرن سمنان

- مان وڏي کي ٻائي ڇڪ ۾ - رهن سدا لڙ مان
- ۳- ٽن ۽ ٽن سو ديش ڌرم ٿان - ڪهڙو جن قربان
من الدون کي جهتي لس دن - سمرن سري ٻڌان
- ۴- ڪهي ٽيمون لس رهن ڪمل جهن - ٻائي آلم گمان
پر همانند ۾ مگهن هميشه - رهن جي ٻڌ مان

سر ٽوڙي پڄن ۴۹

ٿل - ستر ٻاري ٻاري ڌري

- ڪهڙي ڪريان مهما ٽهنجي آهي سرس سري
- ۱- ٿاپ ڪلهن ڪروڙ جي اگني -

ٻهٽندي ٻهٽي ٺري

- سمتا شالتي ٻائي من ۾ - درمس دور هري
- ۲- دل جي دور مٽي هڪ کن ۾ - ٻڌتيءَ ساڻ ٻري
آشا لڙشنا چس جي چنتا - ممتا ويٽي موي
- ۳- چڙهي ڪماري ٻي خود واري - هرڌي ٻاء هري
جهتن جولي چس ۾ جهلڪي - اود يا رتن ٺري
- ۴- مرم ٽهنجو سميت ٻڄاڻ - ٻي جن ڌير ڌري
ٻالن کان آهي ٻاري ٽن کي - ٻل ٻل جن سمري
- ۵- ڪهي ٽيمون جو گر سنگ ٻهوي - ٻوڄل وڃي ٺري
جنم مرڻ جي مهان چڪر ۾ - مور نه اچي وري

سر ٻيروي پڄن ۵۰

- ٿل - موري دل ديوالي درشن گر ٻاسي
- ٻيا ڏيک ڏيک ٻهٽڪ ٻهٽڪ جهون اداسي
- ۱- ڪامي ڪر چن وام ڪنگال ڪو دام -

7190

25-9-73

میں چل گئی نام ہی ہو بس خاص

۲۔ ساری ہون سے کر کر آس در در۔

جہون ہنورا قولون ہو گھو ہچڑی ہاسی

۳۔ جیسی ہے من تارے شستر سور ڈاوی

دوا دو کہ ہمارے چندن اہر لواسی

۴۔ چکری پیء کو ہاوی سپی سوالف ڈاوی۔

مکتا ہنس کاوی جوگی جن اہاسی

۵۔ جیسی گھن کی مور ہو بہ چند چکور

لغسی گر کی لور نمون اور آسی

سر پیروی یجن اہ

گل۔ کرے دیا کر ڈیو دلدارے

ڈیو دلدارے مان وجان ہلہاری

۱۔ شب کرم جا ساڈن سیکاریو

کشت وگھن سپ ہاپ لواریو

وسری نہ وساریان ٹنہنجی مورف مواری

۲۔ سرت شہد سان ہران رت۔او

قرطاً من جا سہمعی مٹاوی

ہرم اداری آہو ہو اہکاری

۳۔ ہرما ہکس جو ہمالو ہلاوی

وچڑیل وری سروب سان لاوی

ہرم دیچاری آہو لب اولاری

۴۔ کھی نمون کر جوڑ ہکاری

اور اہاگر آہو شرن اہہاری

گمان ڪٿاري ڪٿي ڪٿر ڪٿي چاري

سر پيروي ٻڃن ۵۲

ٿل - جوڳي جيءَ ۾ جادو هڻي ويا

مرايون وڃائي ملڙايون خيال ڪٿي ويا

۱- جوڳن ڏاوان ڪن سري ٿي

لونءَ لونءَ ٿن کي ياد ڪري ٿي

سڪ جي مولڪي ڏئي نه ڪٿي ويا

۲- جوڳا نه مان ٿي نه جوڳماڻي

بدلديس ٿن جي الهه ٻاڻي

وڃن ٿي جا مون نه وڻي ويا

۳- جوڳي وڙا جي ڪماري- برابر جو پيالو ويا نه پياري

لمهن جا لالا- ٿن سان ٻڻي ويا

۴- ڪهي ٿئون سي جڙ ويا لائي

وطن ٿي جو ڏسندس ڪاهي

محببت واري ڏئي نه مٽي ويا

سر پيروي ٻڃن ۵۳

ٿل - هري ڪي ٻڃن ٻن مالش جنم پايا ٿو ڪيا هيا

پوي ڪي پريست ٻن جڳ- ۾- ڪٽنب پايا ٿو ڪيا هيا

۱- هري ڪي ٿام جهني هس- ملي ٿجھڪو منش ڏيئي

بھت رس پوڳ ڪو پوڳي- پالي ڪٿا يا ٿو ڪيا هيا

۲- الڪ ول چل ڪھت ڪر ڪي

بھت جوڙي ڏاها ٿئي

د پيا ٿي دان هالون سي- جڙي مايا ٿو ڪيا هيا

۳۔ گروسي گمان آلم کا۔ ڪري سموا لهي ٻايا
 برهم ڪي گمان بن چڳ۔ ٻر۔ پتر جايا لو ڪايا هويا
 ۴۔ ڪهي ٽيمون پڄن ڪي بن

چڪر ورڙي پئي راجا
 جڳت ۾ سمس لهري ٻر۔ چتر چايا لو ڪيا هويا
 (سر پيرو وي پڄن ۵۴)

ٺل۔ فقيري هت ڪنن ڪرلي۔ ڪنڊي ڪي ڌار ٻر چلنا
 ٻڪالي شيمڪ ماڪن ڪي۔ ٻرهم ڪي آلم ۾ چلنا
 ۱۔ لهي هت ڪام ڪالتر ڪا۔ ڪوڙنگا سورما ڪوڙي
 لڙينگا ٻالچ ويراون سي ممت او مان ڪو ملنا
 ۲۔ سرڳ ڪي پوڳ جي ساري۔ ٽنن ڪي آس ڪو ٽچنا
 ٽور ويراڳ ڪو ڌاري۔ ٽوت من ڪي هري ڪلنا
 ۳۔ جڳت سي ٽوڙ ڪي لالا۔ لپالي ٻرهم ٻر ٻو سي
 ڌري گرد يو ٻر ٽوڙي۔ شهد ٻر سوت ڪو ولنا
 ۴۔ ڪهي ٽيمون سڄن ميري۔ فقيري ڪو اکر چاهو
 قدم آگي اٽاڪر ڪي۔ ٻڄي له ٻالو ڪو ولنا

(سر پيرو وي پڄن ۵۵)

ٺل۔ اکند آلم ڪي لهن چو نه ٻولي
 لڪو ٿئي الدر ۾ سواط هوادي اولي
 ۱۔ سڄو جڳت ٻوڏا جنهن مان ٿئي
 سدا سڄ ٻي روشن ٽنهن سان ٿئي
 جدا هو ڪڏهن ڪن ڪنهن کان ٿئي
 رهي مڃو چولي اڏي ۽ ٽو ٻولي

۲- جنهن جو نه ونگ آ اڪو روپ آ

الدوين کان اڪو چر عجب روپ

امر سو الادي برهم روپ آ

لهج لال اهڙو فقر ساڻ ٿولي

۳- مايا جو مڃاھون پتل ٺھن ٻھو

ڪڙي ڪوٽ ڪايا جي قابو ڪي

ملي ساڻ ڇايا جي ڇايا ٿيو

پري ڪر ٿون ٻڙدا ددي دل جي ڪولي

۴- سڄي سٽڪون کان وٺي گمان ٿون

اڪند آتما جو ڌوج ڌيان ٿون

چڙي ديھ ڪوشن جو ايمان ٿون

ڪهي ٺيئون سمجهي ٻلي پٽ نه ٻولي

(سر پيروِي پڄن ۵۶)

ڏن- ڪرو ٿار ٻهڙو ڪرو ٿار ٻهڙو

دلما جي لهر مان ڪرو ٿار ٻهڙو

۱- عمر مان اجائي وڃائي ڪرو

ڪم لا سڄي ڪا ڪمائي ڪرو

وٽ هاڻ ٺههجي شراڻي ڪرو

لرڪ جي لهر مان ڪرو ٿار ٻهڙو

۲- جدم مون سڄي ۾ ڪرم لا ڪهو

گداهن ڪرڻ کان شرم لا ٻهو

ڪرو سندس جو من مرم لا ٻهو

گرب جي گهر مان ڪرو ٿار ٻهڙو

۳۔ لعلن سندو مان اولهي ڪرو
 لعلن-ن سندو مان اولهي ڪرو
 لعلن سندو مان اولهي ڪرو
 پوتهن هن بهر مان ڪرو تار بهڙو
 ۴۔ ڪهي تهئون ستر ڪو موليٰ ڪي ڇڏيو
 سدا سنڪ بهنجي ڪرو مون ڪڏيو
 اچي من مندر ڪو ڏيو
 ڪلوه جي بهر مان ڪرو تار بهڙو
 (سر ڏيروي ڀڄن ۵۷)

ڏل۔ بهالو بهالو ڪرو ڏي بهالو
 ڀري ڀري وارو ڪرو ڏي بهالو
 ۱۔ ڇڪت ڪو بهالو ڏي
 ڪلاهي شراهي سنن کان سنا
 ٻوڙ ٻوڙ جهڙا بهالو ڪي سنا
 بهالو سان جهنجي اندر لئي اڃالو
 ۲۔ ڪو بهالو بهالو ڪري ڇڏي
 وليرام بهنجي وڙ ڀري ڇڏي
 ٻوڙ ٻوڙ شاهه ڀري ڇڏي
 لهر ٻوڙ بهالو جو آهي لهر
 ۳۔ جهنگل ۽ جبل جي چوڻ ۾ دهان
 وڌي وڌي ڀري دکن کي لهر
 ڪرو ڪمڌا مان بهالو سهاڻ
 مگر ٻوڙ بهالو ڀري ڏي رسالو

۴- ڪهي ٺهڻون گولر ٿي هاڻي پريان

سدا ٺهڻي در جي مان سهوا ڪري

ڪٿي سوس ڏڙ ٿان سن پهتا ڏريان

پوالو پهاري ڪور مون سڪا

(سر پيري پڇن ۵۸)

ٿل- پرميشرو جي پريم ٻڌا پي جوئي ناليداري آ

۱- مورڪ مايا کي ٿون ڄاڻج - دم ٻل جي دلداري

باغ بغيچا مندر ماڙ يون - جوئي دولت ساري آ

۲- سندو ٺاري ڄا ٿو پهاري - جنهن سان عمر گذاري

سار نه هلندء در کان ٻاهر - مطلب جي هيء ٺاري

۳- ڪٽنب ڪهلو ڪم لا ايندو - ڄاڻ موهر جي جاري

هتي پهچان گهڙي نه رکنء

جوئي ٿن جي ياري

۴- ماس هڏن جو پتلو جنهن ۾

پريم رکي ٿو پهاري

چڙهي چڪا ٿي جلندي جڏهن

ڪاڏي هنس اڏاري

۵- ڪهي ٺهڻون ڄا پريتي جڳ ۾

هس هس جي نه خواري

۱- ريم سڄي پريو سان ٻانج

جنهن ۾ جڳ جڳ ڪاري

(سر پيري پڇن ۵۹)

ٿل- پريم سينن سار لائي - پاء سڪر سس سڪر جو

پريم سان پريم راجهائي - مان سڳ هر راجه جو

۱- ايشور مائي آد سر شئي - پريم سان پندا ڪئي

پريم سان پهلاد کي - روشن گوهر لور سڳ جو

۲- پريم سان شري رام کاڌا - پهر پهلوان جا مڏا

پريم سان پاپي نري گو - پاپ موهي الڳ جو

۳- پريم سان مالا جسوندا - شام سندور کي ٻڌو

پريم آ لور مول هورو - آهه جل جمن گنگه جو

۴- ڪهي ٽيمون پريم سان هو - سوک سنهت ڏن ملي

پريم وارو گو سڀي لب - شهد چوٽن چنگه جو

سر پيروي پڄن ۶۰

ڏل - جو لڪائي پاپ بهارا - گو ڪرين سنسار کان

سي لڪل هرگز نه رهندا - پاپ جالو هار کان

۱- جي لڪي ٿون پاپ ماڻهن کان ڪندي ڳجهه ڳوهر هر

سي لڪائي ڪمن سگهندي -

ڪڏهن سڀ ڪر ٿار کان

۲- چندر سورب پون پاڻي - اگني پونءِ آڪاس جي

سي ڏسن ٿا ڏوهه ٺهنجا - جي ڪرين گهوار کان

۳- چتر گپتا پي لڪي گو - ڳجهي من جي پاپ کي

شاهدي دل پي ڏئي ٿي سدا سڀ ويچار کان

۴- ڪهي ٽيمون پاپ سان ڏک - لهجه جوڻي ٿي ملي

لام چپ شب ڪرم ڪر ڏچ پاپ جي وهندار کان

سر پيروي پڄن ۶۱

ڏل - اگر چاهين ٿان ڪرم ڪم چوٽن کان نه منهن موڙج

۲۰

سڪن جي سامڪ کي اهاڳي - ڏکڻ جي ڏاهه کي ڏاڏي
۱- چمن درزي کڻي ڪهڙو

وري سڳي سان سڳي ان
فقط گل سان لڳائڻ لاءِ - جڏهن سان جيءَ کي چور
۲- کڻي ڪهڙو مٽيءَ کي چمن

چڪيءَ ڇاڙهي وڃي مڇو
فقط سرمو بڻائڻ لاءِ - سڪن جي آڻ کي چور
۳- چمن سوار سولي کي - کڻي ڪاڙهي ڪڍاريءَ
فقط ڳهٽي بڻائڻ لاءِ - ڪلهن تان ڪڍڻ کي ڪورج
۴- ڪهي ٽيمون ٽيمون ٽيڪما - سهج ڪر ڏيو ڪامل جي
ڏکڻ جي ڏاج ۾ خوش ٿي -

ڏکڻ تان سڪه سڳي ڪهڙو

سرو پوري چمن ۶۲

ڳل - ڏاڍي سڪر جي سڪ آهي -

دل روشن لاءِ واجهه

۱- ڪم سڪر منهنجو آهي - ڪواريتم آڻ سڻائي
سو ڏيندس ٺهڪي لاهي

۲- ڀل ٻادل موهن رسائي - سڀ ڪهڙا خوب ڀڄائي
اه به ڏيندس ڪر ڏي ڪاهي

۳- ڀل سوچ اهو اهاڳي - ڀل جهولا واءِ لڳائي
اه به ڏيندس ٻار وڌائي

۴- ڀل پوئو جو ٻنڌ پاري - هڻي جهنگل ڪهڙو اڏائي
اه به ڏيندس وات ڀڄائي

۵- ٻل ساڳو ڏي ٻهو چولهون - ڇڏي مالڪو ٻولن ٻولهون
 نه به ويندس پاڻ اوائلي

۶- ٻل لوڪ سڄو مون وڌوڪي -

۱- ل طعنن سان ٻهو ٽوڪي

نه به ويندس سر ٽي ساھي

۷- ڪهي ٽيمون گر کي ٻاڀان - اهو ڏينهن سڃاڻو ٻاڀان
 خوش ٿيندس درشن ٻائي

سر ٻيروي ٻچن ۶۳

ٿل - ڪو ٻوٽو سان ٻاڙا ٻچوان جو ٻچن ٿون

۱- ڪو مات گرپ هر جو - آهي ٻول هريءَ سان تو

ڪر ياد سو سدائين - ٻاڙج ٻنھڙو وچن ٿون

۲- جنهن لاءِ منهن ڇولو - مالڪ ڏاڍو اموڙو

ڪر سوئي سڦل ٻنھڙو - هرو جنم ڏن ٿون

۳- سواسن کي ڪر سڃايو - ڪوهه نه ٿون اڃايو

جڳديش جي ڇوٽ جو - ڪر جهڊ سان جتن سان

۴- ڪر جوڙ ٽيمون ٻولي - لهه لال امل ڳولي

گرد يو جي د يا سان - ٻاڙج ٻنھڙو وطن ٿون

سر ٻيروي ٻچن ۶۴

ٿل - اوچي اوچي لهه ٿون اوچي اوچي لهه ٿون لال

ٻنھڙو ٻار ٻو آهي ٿو - ڪولي ڏس ٿون ڪمال

۱- لال ٻنھڙي الدر ٻه ٻاهر جو ڳولمن

جهنگ جهرو ويران ٻت ٻه موڙهه جو ڳولمن

جهاني ٻائي بس الدر ٻه دينا اٿس ديال

۲- هر گه جي جهڻن لاپ هر آ ڪستوري بهاري
 باهر ٻولي ٿي اڳيائي سمجهه لا ڌاري
 ٿيڻ باهر ڳول لا ٿون دام جو رکيل
 ۳- لال آلم لهڻ چاهين وٽ گروهه جي شام
 ڪهڻ ٿيڻون ٿوڙ ٻڌن به سڄو آلام
 اوهه آلمد هر سمانجه ٿوڙي ڄم جو جال

سر پيروي ٻچن ۶۵

ڏل- سڳر جي وٺي سرن ڪو سواس سڄاڻو
 ٻانن هر بهي ڪن ڪو وقت اڃا
 ۱- ڪر ڏيو سڄي کان وٺن اڀر ڀڄن لار جو
 ڄپ ڄاپ جڳهه سو ٻڌي ٿون صبحه شام جو
 ڪر شهيد سندي ٿو سدا ٿن هر وڃاڻو
 ۲- ڪر ڏيو سندي شهو ڪري اندر اڃاڻو
 ڪر گمان سندي جو ڪو سان اڳيان ٿواري
 سڀ سنڌا وهه ساڙي ٻڌ ٻڌ ٻڌاڻو
 ۳- ڪر ڏيو بنا منهن ڪڏهن سڪ نه لهي ٿو
 ڪه ٿيڻون سدا ٻار ٿي جڳهه هر نه رهي
 هن لوڪ ۽ ٻو لوڪ هر ٽنهن ٻاڻ لڄاڻو

سر پيروي ٻچن ۶۶

ڏل- وڃي ٿي وڃي ٿي وڃي ٿي هلي
 ڪهڻي هڻن مان وڃي ٿي هلي
 ۱- هيا ساڻ سالي سي ڪاڙي ويا
 اڃا ٿو نه دل آ ڏها کان هلي

- ۲۔ ڪٿا ڪال ڪمڻي وڏا وڻجي
 هما ڪال لوڪي سڄي ٿا ٻلي
 ۳۔ پري ڪٽنب لوڪان ٻڌي ٻوڏ ٻڌي
 اڃان لو نه لڏجي ڇڏي آگي
 ۴۔ ڪهي ٽيمون گر جي وٺي اوت لون
 همالي ڪري وٽ ٻڄن سان ٻلي
 (سر پيرو وي ٻڄن ۶۷)
 ٿل۔ سهيلو سهيلو سهيلو ڪڇانء

- ٻار ٻو اٽ وٺو سهيلو ڪڇانء
 ۱۔ ڏکيا ڏينهن ڏکڻ جا اچن جي ڪٽي
 ڏکڻ ۾ نه ڏالر ڏهيو ڪڇانء
 ۲۔ ڪوشن ۾ گذاريان همالي سڄي
 نه ڳاري ڳڻهن ۾ ڳهيو ڪڇانء
 ۳۔ هري ڌيان ٺهنجو هميشه رهي
 وڇوڙي سندو لون نه وٺو ڪڇانء
 ۴۔ ڪهي ٽيمون منهنجو عرض هي سٺي
 اچي اٽ وٺي لون مٺو ڪڇانء
 (سر پيرو وي ٻڄن ۶۸)

- ٿل۔ درويشن جي چال لڙائي جاڻن سي درويش
 ۱۔ ڪڏهن گهمڻ ٿا ڪفني ٻائي ڪڏهن شاهائي ويس
 ڪڏهن اوڃل ڪهڙا بهرن ڪڏهن لال لبوس
 ۲۔ ڪڏهن سر ٿي چتر جهلائڻ
 ڪڏهن ٻهولي لبوس

ڪڏهن منڊاڻن سر کي سهڻي ڪڏهن رڪائن ڪوس
۳- ڪڏهن وهن لا اندر ڪها هي

ڪڏهن ڪهڻن ٻوڏن
ڪڏهن ماڻھ جي موج ولن لا

ڪڏهن ڪون اڀري
۴- ڪهي ٽيمون سي حال پنهنجي ۾
رهندي مس س همن

لوڪ لڳائون سهڻي لاهي -

ٻاڻ ۾ ڪيمون ٻاڻ

پڇن ۶۹ سر پيروي

ڏل - دل ۾ ٿئي ڏيڍاڻ هريء جو عن اندر جا ڪول

۱- هر دم لو سان هري رهي ٿو ٻاهر لا ٿون ٿول
سهي سڃاڻج دم پنهنجي کي جنهنجو مول امول

۲- سر وياڪ سر و سنهي ساڪي روپ ٿول

پنهنجو ٿو سان صاحب آهي جهنگ جبل لا ٿول

۳- جنهن ڪارڻ ٿو ڏوڪر ڏوڍين سو آ پنهنجي ٿول

پنهنجي ٻاڻ ۾ جهلي ٻائي ٿول ٿهن سان ٿول

۴- ڪهي ٽيمون گر ڪر ٻا سان ٿون ٿن پنهنجي ۾ ٿول

اٿر آلم درشن ٻائي آند ماڻ اڏول

پڇن ۷۰ سر پيروي

ڏل - آه جنهن ڪل ۾ ٿو ٻهڻا پڳي پڳوان جو

سو سڌا آباد آ ڪل سهار سنڌان جو

۱- جو ڪري پڳوان جي پڳي سڌا ٻوڏ ٿو

ڏيس ڪل جي سو معان جهنڊ و جهلائي شان جو

۲- امر ٻهڻو ٻوڏ سان - ٻهڻو جهنڊن گر ٻوڏ جو

پڄن ۷۱ سر ڀروڀ

۱۔ باغ باغیچا وسط کتب ہوتا۔ اگر لامار بن ڈار

۲۔ ماکي مصري شکر، نمائي۔ کت رس، روجن چار

آلہم جو دس سار

پالسی پالسی جون جو لہون لان ۾۔ آلم جو چمڪار

قسم قسم جا ڪوئيڪ ٿان هر - آلم جو اسرار

۷۲ ضلع یحیٰ

قتل - کر مکہ - منمک - دو ہفتہ - جگہ -

لکھنؤ والکی اماري ھم

گرمک کر گی آگیا مالی۔

من مک، من مے، زاری ہے

۱۔ گرمکے کا من لے کر مل رہتا۔

ہل ہل دام ہکاری ۵۴

۲۰. **دستبرد آف سدا اوجي**
 من مڪر ڪاڪين لاهان رهيا. کوئي بهن اچاري ه.
 ۱- گرمڪ، گرمڪ، هر ڪن ڪاوي.

لوڪ ٻر لوڪ سڌاري ه.
 من مڪر، من م مالا چڙهي.

دواو لوڪ بکاڙي ه.
 ۳- گرمڪ، مڪتا جڳ، ٻڌن سي.

ٻر همالند منجهاري ه.
 من مڪر، پاڏا جڳ، ٻڌن ٻر.

وشمالند گڏاري ه.
 ۴- ڪهتا ٽيمون من مڪر، ڏوهر.

گرمڪ، ٻار ااري ه.
 من مڪر، ٽچ گرمڪ، ڪا سڪر، ڪر.

ايسي ويد اچاري ه.

سر ضلع ڀڄن ۷۳

ٿل- منهنجي دل جو هر دم خيال رهي.

گرد يو ٺوهان جي چوڻ ۾

۱- ٻلي داما جي لا ياري رهي.

اڪي ٽن جي ڪجهه دلداري رهي

ٻر منهنجي لاهداري رهي.

گرد يو ٺوهان جي چوڻ ۾

۲- اڪي لوڪن جي ٻرواهه رهي.

اڪي ڪل ڪٽنب جي چاهه رهي

ٻر ٻورن ٻر ٻر اٿاهه رهي.

۴۱

گرد يو لوهان جي چوڻن ۾

۳۔ اڪي ممعا مان وڌائي رهي.

اڪي آس اندر ۾ اچائي رهي

پر سر تي منهنجي سمائي رهي.

گرد يو لوهان جي چوڻن ۾

۴۔ ڪهي ٽهون ٽن ۾ ٿار رهي.

ٻل ٻل ۾ ٽهجي بچار رهي

لڳو من منهنجو هر وار رهي.

گرد يو لوهان جي چوڻن ۾

سدر ضلع ٻڃڻ ۷۴

ڏل۔ سنڌن جو آهي سنڪ۔ سڄو ڪر ٽون سدائي

جو ٿاري ٿو پائي

۱۔ ستسنگ منجهان لهچ اوچ منش ٿري ويا.

جنم جنم سنڌا ٻاپ ٽن جا ٿري ويا

دڪم دود ۾ سبب سنڪ سدا ٿي ٿو سهائي

۲۔ شب ڪرم ۾ سبب ٿورم ۾ ستسنگ لڳائي.

اڳيان سنڌي ۽ لنڊ مان ٿو ٿرت جڳائي

مڪتب کان سبب سنڪ جي آ وڏي وڌائي

۳۔ ستسنگ منجهان گمان ٿي ان مڪتب ملي ٿي.

ٻار ٻار ٻار ٻار سنڌي جڳتب ملي ٿي

سبب سنڪ جي مڙها شري ٻڳوان سڻائي

۴۔ گنگا جهڙا ٿورڪ ستسنگ ۾ وسن ٿا.

ستسنگ منجهان ٿاپ وڳهن ٻاپ لسن ٿا

سڀ سڱ سڱا دل بي ڪري صاف صفائي

۵۔ اسهه ٻڌ آڏو ڳهن مان ڦل جوئي ملي ٿو۔

ستسنگ ڏي ھڪ ٻيو سان ڦل سوئي ملي ٿو

ڪهه ٿو ٿو ڏي سڱي ستسنگ ۾ سمائي

سرو سار ڏيگم پڇن ۴۲

ڦل۔ سالوڻ مند بهار وسجھ هر ويٺي۔

وس هر ويٺي وس هر ويٺي

۱۔ جو جو جڏس سڀ ٻيڪي ٻڪارن۔

سچون سمند جون لب ٿيون لھارن

ٿاڙا ڪن ٿا۔ ٿنوار وسجھ هر ويٺي

۲۔ ڳايون مڙهيون ڳاهه ٿيون ٿيون۔

ڪٽ ڏي ٿاڙو ڏي ڪون ٿيون ٿيون

ٻيڪ ڏي ڪر جي ٻاڙ وسجھ هر ويٺي

۳۔ ٻوڙي ٻوڙي رهن ٻوڙي۔

آڙيون ٿيون ٿيون آهڻ آهڻ

ٻل ٻل ڪن ٻڪار وسجھ هر ويٺي

۴۔ ڪهي ٿيون ڪر جوڙ آڏاسا۔

ٻوڙن ڪر ٿون سڀ جي آسا

ڪر سڱا جڳڪار وسجھ هر ويٺي

سرو سار ڏيگم پڇن ۷۶

ڦل۔ آلي من ڇاڳ ڇاڳ۔ ڪولھ ٿون ٻاڳ ٻاڳ

ڊام ڪي سنڀار ٿون

۱۔ ڇوڙاسي لڪ ڇوڙن ۾ ٿو لڪ ۾ وقت گذار ٿو

۳۴

مالش چولو ٻائي موروڪ ٿر ٻي ڪٿي له ويچارو
سواسن کي ڪوء ڪوء - ڪها ڪري هوء هوء -

جنم نا بگاڙئون

۲- اوڏ يا لنڊ مان گو مڪر جاڳي - رهن خوديء کان خالي
سواس سواس ۾ سموي صاحب ماڻن موج لوالي
رهي ٿن ٻاس ٻاس - ڪارج ڪري راس راس -

پور لوارئون

۳- اوڏ يا لنڊ مان جهڪي جاڳيا آهن سي وڏ ٻاڳي
پرمهشور کي سهڻي ٻائڻ رهي جڳت کان ٿياڳي
ئون پي ڪر سار سار - اٿي اها وار وار -

جنم کي سڌارئون

۴- ڪه ٿيون جي جاڳڻ چاهين - سرن ڪروء جي وچ ٿون
شرڏا ۽ وسواس رکي من - آڳيا ٿن جي مڃ ٿون
جهي ڪر نام نام - ٻاء سڪ ڌام ڌام - وچن کي ويچارئون

سار ڌنگم پڇن ۷۷

ٿل - پريمي اُٿي ڏور ڏور لهينهن لپانجه ٿوڙ پريمي ۽ اٿانگو

۱- لوڪ لاڳاپا سهڻي سر ٿان لاهولي ڇڏ لاهي

سختيون سور سهي سڀ سر ٿي هل ٿون اڳتي ڪاهي
جڳ کان منهن موڙ موڙ - هر سي جيء جوڙ جوڙ -

ٻائي ڪلا ڪهاڻڪهو

۲- حال پريم جو ٻجه ٿون ٿن کان جن آ لهينهن لپانجو

رئندي رئندي رات گذارڻ موان ۾ منهن ٻاڙو

ٿون پي ڪند ڪور ڪور - سڱر ٿان ڪهور ڪهور -

چڏي ڄمڻ سالڪر

۳- من گهوڙي کي لڳام سڏجڻ ڇههڪ شبد چڪائي
مڙس جي ميدان ۾ هل اون وريڪ ساڻ ورائي
ڏاڍي ٻڏي ڏور ڏور - ڏيڙي ڏيڙي ٿور ٿور -

سفر ٿئي سڻالڪر

۴- ڪهي ٽيمون جي عاشق آهن دم لي قدم وڌائڻ
بل بل پاڻ ۾ جهلي پائي سر تي شبد ملائڻ
ڇهتن چنگ، چور چور - سواسن سان سور سور -
لنگهي ٻڙ لالڪر

سر سارڙنگم پڇن ۷۸

ٿل - سترگر شاه شاه بي پرواهه واهه ڪين وسارجانءِ

۱- دين دڪي مان در ٽهنجي جو آهيان سدائين گولو

دين ديالو دانا منهنجو منهنجو، ڀر من ڀولو

هيئن همراھ، راهه، بي واهن واهه واهه نظر سان ٺھار جانءِ

۲- گو بند مون ۾ گڏ لا ڪوئي آهيان اصل اڀاڻو

سرو وياھڪ ساڪي سموت ٽون هي سترگر سڀاڻو

ٻنهنجي ڏي پناهه لاهه، منهنجي سڀ آه آه تار

منجهان تار جانءِ

۳- ڪهي ٽيمون مان جهڙو جهڙو ٻالڪ آهيان منهنجو

مهر ڀريوئي مالڪ آهن مات پتا ٽون منهنجو

اچي دڪه لاهه لاهه وساءِ جڳ، باهه باهه

تار ڏيئي تار جانءِ

سر بسنت پڇن ۷۹

ٿل - دست دست هر هم رنگ صاحب کا۔

اسد دست رنگ واري وي

۱۔ سوکي لڙهي پتر امارا۔ ان ان قدرلي باغ قولارا

قول رهي قولاري وي

۲۔ دست اسد کا دیکھ لظارا۔

پدورا پدوري کرت گدھارا

سگند لي سکے کاري ري

۳۔ اسد دست کو سب جن گاوت

سر لڙ منجن کي من گاوت

مجهکو لاگت پماري ري

۴۔ دست اسد کي هم من رسالي

کهي نمون پتي سند سکالي

پل پل جاوان پلهاري ري

(سر بسنت پچن ۸۰)

ٿل - ستگر صاحب سند ملايا۔ جاگما پاڳ همارا جي

۱۔ دست اوتاري پر اڳاري۔

گرم گرم کي کائت چاري

بچام گمان لظارا جي

۲۔ دوپت بنا سي هوت وداهي

پرگهت نام ستاون سملي

معاون دمن اذارا جي

۳۔ جو گهر وچڙيا سو گهر پايا۔ هر سنتن کو سوس لوايا

پوچل پار اڳارا جي

۴- ڪهي ٺهڻون مان پورب ٿلڻا.

سڀني سڃڻن مان مڃي ملڻ
پوسي المهرت ڏاڍا جي

سر ٿلڻگه پڇڻ ۸

ٿل - عمر ڏسان مان ڄاڻا ويندس وطن وري

ياد پون ڏوٿڻڙا ڏاڍا ساڻڪن ريءَ نه سري

۱- ادا ٿو هيءَ لڙائي جو وڇوڙي وڃر کان آڏي.

سندھاريان ئي سنگهارن کي رکڻ جو بند ۾ بالدي

ظلم زوري نه ڪر ظالم منٿ مڃ ٿون ڪڍي منهنجي.

ڪڍي ڪوٽن مان ڇڏ ٿو لکي مان مارن ريءَ مالدي

ساڻڪي ساريان ڪين وساريان گهاريان هٿ نه گهڙي

۲- عمر ريشم سندا ٿيندڙا ڪڏهن ڪهڙا نه پائيندس.

اڀاڻي لال جا لوئي اڪي ٿيندڙا لڄائيندس

ڪڙيون ڪٽ مال ۽ ڪنگڙا وطن ٿيندڙا نه مون زبور.

پون ٻن مهل ۽ ماڙيون پکن سان پويس پائيندس

واريءَ ئي وڃي ڪندس وڇاڻا لڳي جيءَ ۾ ڇڙي

۳- اڏو ۾ آڻ آ ٿو لکي پندھاريان هٿ وسائيندس.

ٻاٻاڻن جي مان ٻڪون جا ڇملا ٿيندڙا لڄائيندس

ٻاڙ ٻاڙي پندھاريان اڃايل الهن کي آءُ.

ملي جهڙن سان جهڪر کلي ڪند ڪم ڪائيندس

پهرون چوڻدي پندس پالڻ ٿيندڙي ۾ ڪپڙن لار لڙي

۴- ڪهي ٺهڻون ڪڏهن ملندا ڪندو لست لست پندھاريان ئي

من مان سواءِ هٿڙي غمن ۾ مان گداويان ئي

۴۷

پون ٿا ياد جي ٻل ٻل مملو منهنجو لڏي لن سان-
 لاهي آرام اڄ موٽي اڪهن مان آب هاريان لي
 دودن دل ۾ دولاها دکاها باهه ٻرھ جي ٻري
 (سر ڦلنگم پڄن ۸۲)

ٿل- من منهنجي کي مار- من مارڻ ان هڪٿي لاهي
 ۱- من هاليءَ جان مسس ڦري لو

ٻوڳن جي کڏ ۾ نه ڪري او
 ٻوڳن کان من وار- گمان ڪندي بن شڪتي لاهي
 ۲- سوان ٻوٽو من هيءَ آهي

۱- وڳن ۾ لب پٽڪا کائي
 کرسنا من جي ٿار- بن ويڙاڳ ٻي جڳتي لاهي
 ۳- سرب ٻوٽو من آهي ڪارو-

ٻوڳو زهر سان ٻوٽل سارو
 من جي زهر ٿوار- گر منتر بن سميتي لاهي
 ۴- مرڪت سڀ من چنڊل آهي-

۱- دن ٻرڇ ٿي پاڻ لڳائي
 من جو ٿاڇ ٿوار- اتر مک بن اڪتي لاهي
 ۵- ڪهي ٽيمون من ماري جوئي

ٻوڏن ٻڌ کي ٻائي سولي
 ويد چون ٿا چار اهڙي ٻي ڪا ٻڳتي لاهي
 (سر ڦلنگم پڄن ۸۳)

ٿل- ڏرم سدائن سار- ڏرم منهنجي کان منهن ٿا موڙج
 ۱- ڏرم سدائن آهه ايهوڙ جو-

۴۸
استیلاوت آف سلاطین
سلاطین پوریتلی حیدرآباد سلاطین

الله بطايل بي كنهن لرم

ڌرم سدا سڪ ڪار۔

ڌرم پنهنجي سان جيءَ کي ڇوڙ

۲۔ ڌرم سنان وڻ ڄمن ڄاڻو۔

اها ڌرم مان ڌار ٻڌا

پنهنجو ئي ڌڪوار۔

ڌرم سڄي کي لا ٽون ٽوڙ

۳۔ ڌرم سنان آه اڏي۔

پاروت ديش الهيءَ جي گادي

نهن سان ڪر ٽون ٻڌا۔

ڌرم مٿان ٽن من ڌن گھوڙ

۴۔ ڪهي ٽيئون سر سختيون سهر ٽون۔

ڌرم پنهنجي پر اسٽيت ره ٽون

هر دم ئي هوشمار۔ غافل ئي لا ڌرم کي ڇوڙ

سر قلندگم پڇن ۸۴

ٿل۔ ڪرو آسمس ڪر مولتي وٽان ڪٽ گمب ڳائيندو

سدا جهان منو الو۔ وٽان ٻن کي جهانيندو

۱۔ سدا لشڪار ئي من ۾۔

ڪمان ۾ وچار مان سچ

پر ٻي وارو ٻڌو ٻي۔ وٽان ٻن کي ٻڌائيندو

۲۔ سڄي واراڻ کي ڌاري۔

رهان وارڪ ئي دلا کان

چئي سندس ٻڌان کان۔ وٽان ٻن کي ڇڏائيندو

۳۔ سڄي وشواس ٻڌتيءَ سان۔

ٻن پنهنجي ڪر ٻڌو کي

ملي جهڏيش سان جهڳ -

وٽان ٻين کي ملائندو

۴- ڪهي ٺهڻون جهي سوهن -

ڪمان لڄ ڏيو جو دوشن

لکي سو روپ آلم کي - وٽان ٻين کي لکائندو

سر ڏلڳم پڇن ۸۵

ڏل - ستگر ٺهڻجي دوشن سان دل ٺري

دوشن سان سڀ ڀاپ مٿن ٿا ڏوسن من جي ٺري

۱- ستگر ٺو ڏو اڇن سوالی - ڏو ڏو موٽن سوئي عالي

ڪارج سڀ جو سري

۲- ستگر ٺو ڏو ٺهل ڪمائن - چار ڀدارف سوئي ٻائن

عالي ڀنڊار ٺري

۱- ستگر ٺهڻجو ٺام جهن جي -

ار ڪ اڳن ۾ ڪن ٺپن سي - ڄم ٺي ڪچ ڏو ڪري

۴- ڪهي ٺهڻون سڀ ستگر سوامي

هڻن جو ٺون آهن هاڻي - شون ٺوي سو ٺوي

سر ڏلڳم پڇن ۸۶

ڏل - سڄو سڏن جو سڀ ستگر آهي

۱- سڏن ۾ آس الڀو ڏو سي -

گرمڪ چار ڪي ٺي ٺي هڻي - آلد جو ڏو آمدگ آهي

۲- سڏن جو آه ٺول ٺولو -

ٺول ٺوي ڪو سڄو ڏو ٺولو

وڃن ٺي ڄر آمدگ آهي

۳۔ ستن جي رڃ جو سر لائي۔

لورف جو قل سوني ٿي
هاڻن جو اٺ ٻنگ آهي

۴۔ ڪهي ٽيون جي سڪ، ڪي چاهو۔

ستن سان مل هر ڪن
وار سندو جيت وڻڪ آهي

سر ٽانگم پڇن ۸۷

ٿل۔ سر ٽون منهنجو سنگ، ستن سان لڳي

لمهن ٽون مون ڪينگي لالو۔
سج چنڊ کان هو اڳي

الڪ الڪ جو آڏ لڪيل آ۔

من ستن سان منهنجو مليل آ۔ لوڪ ٻلي ٻيو وڃي

۲۔ سبت بخشو آ ڏن جوئي

کاڌي خرچي ڪئي نه سوني۔ لڳ نه ڪوئي لڳي

۳۔ من الدوين جو ويڪ هٿائي

ستن سار ڏو سو جهڙائي۔ جهل مل جوئي جي

۴۔ سنگ ستن جو ڪن چڙ بندس

گهو ڏو پنهن ڏو پنهن ڏو بندس

اولدس ٽن جي ٻڳي

۵۔ ڪهي ٽيون مان گولي ٽن جي

مل مٿائي جن آ من جي۔ ٽوان ٽن جي لڳي

سر ٽانگم پڇن ۸۸

ٿل۔ جهڙا جڳ جو ڪرم لو ڪري

اڳي ٽيون ٿل ڪي سوني۔ ووني ٻاوين وڙي

- ۱- هي جڳ ڪرم ڪهتي ٻائي
جهڪا پوکي لڀندو ساڻي- ٿاري ڪمن ٿري
- ۲- ڪرم سان هر والد رچائي
جهو ڪرم جي ڦل کي ٻائي- ڦر ڦر جهمي مري
- ۳- سرشت ڪرم آهي سڪدائي-
لهي ڪرم آهي دڪدائي- ڏس ٿون ڏيان ڏوي
- ۴- ٽهڻون ڪرم ٻلي سڀ ڪنهن جو
شب ڪرم سان هفت ڪر پنهنجو
ڪرم سان ٿري

سر قلنگم پڇن ۸۹

- ڏل- ڪر ساڻ سنڪ جي شهوا
جيتان ملندو مڪتا مهوا
- ۱- ساڻ سنڪ جي شهو ڪندي ٿون
لوڪ ٻنهي سرهو رهندي ٿون
جم پو جا دڪ لا سهندي ٿون ٻانهن سڪ اڪهوا
- ۲- سنڪ سنتن جو آ سڪدائي- ويد پوانن ساڪ سڻائي
گوپند پنهنجي مڪ سان ڳائي- لار ڪر لهجهوا
- ۳- ڏا ڏا سڏا سڏا سڏا- ٻالوڪ روداس اڏا يا
لهي لهي سڀ پاو اڏا يا- پو جهي سر ٿو دياوا
- ۴- ڪهي ٽهڻون جي مڪتي چاهون
سنتن جو سنڪ ڪر ٿو سڏائون
پوون پد کي پل هر ٻانهن- ملندو اليڪ اڏهوا

سر قلنگ پڄن ۹۰

ڦل - ڇڪ باز بکر جي بازي - ره راجه نه نهن ۾ راضي
۱- بازيء ۾ ڇت ڪمن ڦسائج -

باز بکر سان پريت لڳائڻ

ڇڪ ڇڏي جڳد ڀش منائج - ڪر آهي پهر نون آزي

۲- باز بکر پڳوان پلائي - بازيء سان جو خيال ملائي

جنم امولڪ سو نه ورائي - سهي جنم مرڻ جي لازمي

۳- باز بکر هڪ باغ بنائي - نهن ۾ ويٺو پاڻ ڇپائي

جي نون لهن نهن کي دل لائي

ڪري سڀڪو ٿوه نيازي

۴- ڪهي ٽيڻون سو سالڪ آهي -

بازيء ۾ باز بکر ٻائي

سڀڪو نهنجي ڪهرت ڳائي -

ڪڍي ڪنهنجي سو نه موڻجي

سر قلنگ پڄن ۹۱

ڦل - ڇڏ من پنهنجي کي ماري -

لڳي ستر جي نون لاري

۱- بالدر جن من ڇنڀل آهي -

نهنجو روڪڻ مشڪل آهي

ڪر پوري کان اٽڪل ٻائي -

ڪو ويڪ سان وس پياري

۲- من گهوڙي جان پوئل آهي -

ڏيان وڌي ڇڙه نهن ئي ٺاهي

۵۳

شہد لغام سان ونجہ ورائي۔

چل چيئن جي لون چاري

۳۔ ٻوٽ جيان من هر دم ٻوڙي

دکي کما جنهن جهو ڪروڙي

گر منتر جو لکڙو ڪوڙي۔ انهن تي لاهي چاڙهي

۴۔ ڪهي ٽيئون من ماري جوئي۔

جڳه ساري کي جيتي سوئي

من ماري بن ٿري له ڪوئي۔ لب ويد پاران پڪاري

سر گوهياري پڄن ۹۲

ٿل۔ موهن ڪري گهر ۾ آئي بنسي بجائي واس رچائي

۱۔ سڀ سڪون ۾ صوڀا ڌاري۔

اوکيا پان گئي اڌاري

مل ڪر منگل گائي واس رچائي

۲۔ سهسين ساز پڄن سر منڊل۔

اڀڻ اڪيان گمان کي منڊل

الحد ناد بجائي واس رچائي

۳۔ سر گڻ ۾ جو لڳل لڳا۔

روپ ۾ روپ اووپ سو پوکا

پرکي آپ لکائي واس رچائي

۴۔ ڪر جوڙي ڪر ڪهتا ٽيئون۔

السد اوٿم ٻاهر سوهر

ساڪي هو سڪه ٻائي واس رچائي

سر ڪوهياري پڇن ۹۳

ڦل - آءِ اصل کان سٺ سڄن کي پر پر ڪڍا آيا

جهڳڙا لايو

۱- لالڪو ديو نهارو وڃايو. گليءَ گليءَ ۾ هر ڪن ڪاڍو

پوڪن بند ڪرايا جهڳڙا لايو

۲- ڪاشيءَ وچ ڪوهر جلاها. پاڪند لوڙي پٺت چلايا

پور زنجيري پايا جهڳڙا لايو

۳- پون بلا شاه پو ه بجائي. گل وچ جاما چور چمڪائي

قاضي قتل ڪرايا جهڳڙا لايو

۴- عمل حق منصور الايو. حقيقت جو هو ڪو لايو

سوليءَ سوس چڙهايا جهڳڙا لايو

۵- ڪهي ٽيمون هر ڪرپا ڏاري

لج پڳتن کي پنج سواري

لالا پڌر ڪرايا جهڳڙا لايو

(سر ڪوهياري پڇن ۹۴)

ڦل - سر ڪري ڪوئي ساڌو سورا

جڳر سي رهي لمارا پو پتم لمارا

۱- خود مستيءَ ۾ مس ڦري لٽ

گمان ڪرمت ڪجڪاوا پو پتم لمارا

۲- آٺ سٺ سهارو سر پور

اوران ڪرمت اڏارا پو پتم لمارا

۳- جهون ڪي لستارن ڪارن

ڌر آئي او ٿارا پو پتم لمارا

ہو! ہم کوفت ہو جاوا ہو بے عمر ہماوا

ہر یمن کا ہکارا لب دار لہما اولاد

٭—اھو ۽ ڀترو ۽ چن ۽ بڊاري

۳- بن یومی جن باغ لڳاها۔ چارون ساڌن چمن ٻڌايا

۴۔ اشیاء قبول پر اسبق کیلئے۔

ہایا دو دیدارا کن دیکھا اگم اپارا

پاپہ جیکی گھر آئی ہماری

مسو پياو پڄن ۹۸

۱- جهنگي درشن سان دکه نارين ټا

سدا مقل دل نہ جہ بخاون گا

شب کو من سان تہ سینگارن

۱۰۰ مل ہائین جی ۵۰ لوارین ۱۰۰

- ۳۔ جهڪي لام جهي اُ جهائن ٿا
 سڀ سڀسا ٻـ روم مڏائن ٿا
 من دام جي واريڪ هر رچائن ٿا
 ۴۔ جهڪي من جون واڳون موڙين ٿا
 جهو ٻار ٻوهر سان جوڙين ٿا
 ڪهي ٽيڻون ٻنڌن سڀ ٽوڙين ٿا

سدر ٻيلو ٻڃن ۹۹

- ڏل۔ سڀ سنگهه ڪي سڀ سنگهه ڪي
 مهما اٻو اٻار ٻاري سڀ سنگهه ڪي
 ۱۔ جان جان سنڌن ڪا هڻه واسا
 ٿان ٿان ٿان ٿان هڻه واسا۔ هڻي ڪها ٻڪار
 ۲۔ اشو مهڏ ڪا هڻه ڦل جوئي
 ساڌ سنگهه ڦل ملتا سوئي۔ اڪ اڪ ٻڪر ڪي ڏيڙو
 ۳۔ ٻي سي جان ٻڙا سڀ سنگهه
 ٻر گهٽ رشيون ڪا ٻر سنگهه۔ شمش ڪوٽا آچار
 ۴۔ ڪهي ٽيڻون جهڪي ساڌن جهتي
 ساڌ سنگهه سر ٺاهن ٽهتي۔ ڪوئي ويد اچار

سدر ٻيلو ٻڃن ۱۰۰

- ڏل۔ ڪها سڌو ڪها سڌو ڪها سڌو هر وار۔
 ٻاري ٻيڳوت ڪي
 ۱۔ هر ڪي ڪها سڌا ٻيڪاري
 هر ٻيڳتون ڪو لاڳت ٻاري۔ سڀئي شرڏا ٿار
 ۲۔ هر ڪي ڪها سڀه وڏ ٻاڳي

- ۱- ڀرڻ ۾ آڻي جنهن ۾ ڇاڳي - مڙهي وڌيڪ وڌيڪ
۳- هر ڪي ڪڍا ڀاڱا ڀاڱا ڇاڳي
دو ڪم ڏوڏ سڀ ڀاڱا ڀاڱا ڇاڳي - ڀرڻ ڌاري ڀاڱا
۴- هر ڪي ڪڍا سڌا سڌا ڇاڳي -
سرو ڪرو ڀاڱا ڇاڳي ڀاڱا - ڪڍا اڌاري ڀاڱا
۵- ڪهي ٽهڙون هر ڪڍا سڌا ڇاڳي -
من اسڪا من ڀر ڪهي - ڪڍا مڪس ڪا ڌاري

سرو ڀيلو ڀڄن ۱۰۱

- ٿل - ڇوڪرو ڇوڪرو ڪرو من ڇوڪري ڇوڪري
من سي ڇوڪرو ڪرو
۱- من ڪي ڀيڻي ڀاڱا وڪارا -
ڀاڱو مار ڪرو ڇوڪارا - مارو من ڪي ڇوڪرو
۴- من ڪي ماما ماما مارو -
من ڪي ڀاڱا ڀاڱا ڪو ڪارو - ڪما ڌاڳو ڇوڪرو
۳- من ڪي ڌاڳو ڌاڳو ڌاڳو -
ڀاڳو وڌيڪ ڀيڻي ڪرو ڀاڳو - ڇوڪري سي ڀاڳو ڀاڳو
۴- من ڪا ڌاڳو ملن ماما -
ڪو ڪا ماما ماما وڌيڪ - ڪاڻو ڪو ڀيڻي ڇوڪرو
۵- ڪهي ٽهڙون من ڪو ڌي ڌاڳو
ڀاڳو ڀاڳو ڀاڳو ڀاڳو - ڀيڻي سڀاڻي ڀاڳو

سرو ڀيلو ڀڄن ۱۰۲

- ٿل - ڇوڪرو ڇوڪرو ڇوڪرو ڇوڪرو
ڇوڪرو ڇوڪرو ڇوڪرو ڇوڪرو

۵۹

- ۱۔ اڪ ڪهي ج اڙا رگهندن۔
دو جا ڪهي اڙا سري ڪرشن
دولون ڪا هو جهڳڙا لس دن۔
- ۲۔ دام ڪرشن دوئي اڪ رويا۔
لڳي جالو برهم سرويا
دولو ڪي هٿ اوپ الويا۔
- ۳۔ دام ڪرشن دوئي اولارا۔
پڳت جنون ڪا هٿ وکواوا
دتمن مار ڪمٽا جهڪارا۔
- ۴۔ دام چوي سري ڪرشن مراري۔
اڌري لڳ اوچ لڙ لاري
لام آلهون پرگهت جهڪ چاري۔
- ۵۔ دام ڪرشن ڪي چرن اڙيهي۔
دام ڪرشن ڪي پڳت ڪريهي
دام ڪرشن ڪا زبان ڌريهي۔
- ۶۔ ڪهي نمون چاهو ڪلوالا۔
دام ڪرشن هر پند لالو
ستگر سي لم لي ڪر گوالا۔

سڦل ڪرڻ لڙ چور

سر پيلو پڇن ۱۰۳

ٿل - ديس چوڙ ٻار ديس ۾ آئي - ساڇا وڻج ڪمالا

۱- اوک مسافر جاڳو جلدِي - لهند لہ ڪر لادا

۲- جڳت ٻڙي بازار ٻئي هٿ - سب سنگ ڪلا دڪا

۳- سب جنان سي - ريتي ڪر ڪي -

ٻار ٻار وڻج لي جا

۴- گهي ٿمرون ستر ٻار شادي - سمجھي ساڻ ٻارا

سر پيلو پڇن ۱۰۴

ٿل - سب لام ساڪي سرو آڌار -

جهڙي لڙ ناري هر

۱- سب لام ساڪي مھڻو منتر -

سب لام ساڪي ٻار ٻار

سب لام ساڪي سب ڪا سار

۲- سب لام ساڪي ڪاڇ سنواري -

سب لام ساڪي دوڪ اوار

ٻو ساڪر سي ناري ٻار

۳- سب لام ساڪي جو جن ٻولي -

اڀا ٻاڳ - سوئي لڙ ڪولي

ٻاوي مول ٻڌاوت چار

۴- سب لام ساڪي سرو ويائي -

گهي ٿمرون جب لڙ گهي ٻاوي

ڪاڇ ٻار سرو ٻار آڌار

سرو پیلو پڄن ۱۰۵

- ٿل - سڀ ٺام ساکي ساو ٻاريم سان جهو جهو
 آهي سهڻي جو آڌار ٻاريم سان جهو جهو
 ۱- سڀ ٺالو جهنڊو آهي - ڪڏي لاس لڳ جو لاهي
 اهو ويدن جو نه اچار ٻاريم سان جهو جهو
 ۲- جو ساکي سڀ گهٽ ٻولي -
 رهي قائم ڪڏهن نه ڏولي
 سو چاڻي چاڻي هار ٻاريم سان جهو جهو
 ۳- جو سڀ ٺام ساکي جهنڊو -
 ڪهه ٺهڻون ٻڌن ڪهه ٻڌو
 سڀ سکن سندو نه ٻڌار - ٻاريم سان جهو جهو

سرو پیلو پڄن ۱۰۶

- ٿل - شهوا سان من لاء - چار ٻڌارڪ ٻاء
 ۱- سڀ گرن جي شهوا ڪر ٿون -
 شهوا سان مل من جي هر ٿون - هر دو صاف ٻڌاء
 ۲- دين غريب الائن جي ٿون -
 مسڪينن موٽاڃن جي ٿون - سڪ سان شو ڪماء
 ۳- در پهڻي جو اچي ٻڌي -
 صاحب جي صورت سا چاڻي - تنهنڪي سڪ پهچاء
 ۴- شهوا ۾ سڪ - آه سماء -
 ڪهه ٺهڻون شرڏا سان ڏي ٿل - ٿون شهوا ڪمن ٻڌاء

سرو پیلو پڄن ۱۰۷

- ٿل - ڏي ٿون ٻڌا ڏي - ڪڇ لاء هريء جي ڏي

۶۲
 سنڌي ٻوليءَ جي ڪتابن جو فهرست
 سنڌي ٻوليءَ جي ڪتابن جو فهرست

۱- سنڌي ٻوليءَ جي ڪتابن جو فهرست

۲- سنڌي ٻوليءَ جي ڪتابن جو فهرست

۳- سنڌي ٻوليءَ جي ڪتابن جو فهرست

۴- سنڌي ٻوليءَ جي ڪتابن جو فهرست

۵- سنڌي ٻوليءَ جي ڪتابن جو فهرست

۶- سنڌي ٻوليءَ جي ڪتابن جو فهرست

۷- سنڌي ٻوليءَ جي ڪتابن جو فهرست

۸- سنڌي ٻوليءَ جي ڪتابن جو فهرست

۹- سنڌي ٻوليءَ جي ڪتابن جو فهرست

۱۰- سنڌي ٻوليءَ جي ڪتابن جو فهرست

۱۱- سنڌي ٻوليءَ جي ڪتابن جو فهرست

۱۲- سنڌي ٻوليءَ جي ڪتابن جو فهرست

۱۳- سنڌي ٻوليءَ جي ڪتابن جو فهرست

۱۴- سنڌي ٻوليءَ جي ڪتابن جو فهرست

۱۵- سنڌي ٻوليءَ جي ڪتابن جو فهرست

۱۶- سنڌي ٻوليءَ جي ڪتابن جو فهرست

۱۷- سنڌي ٻوليءَ جي ڪتابن جو فهرست

۱۸- سنڌي ٻوليءَ جي ڪتابن جو فهرست

۱۹- سنڌي ٻوليءَ جي ڪتابن جو فهرست

۲۰- سنڌي ٻوليءَ جي ڪتابن جو فهرست

۲۱- سنڌي ٻوليءَ جي ڪتابن جو فهرست

۲۲- سنڌي ٻوليءَ جي ڪتابن جو فهرست

۲۳- سنڌي ٻوليءَ جي ڪتابن جو فهرست

- ۱۔ جڏي ٻجرو وڃي ٻڪي ڪو
- لڏي ٻجري جو لا مان رهيو
هو ڪوئي ان کان ڪرڻ لڳو نه ڪندو
- ۲۔ هي ٻجرو ٻڪي جو مندر آ
هي سدا الهي سان سندو آ
هي بنا ٻڪي جي آهي سڪڻو سارو
- ۳۔ هي جان ٻڪي پوڏي آ
هي ڪنھن جو ڪن سنهي آ
هي اڪثر ويندو پنڇي جڏي ٻجرو
- ۴۔ ڪهي ٽنهن ٻڪي اٻاسي آ
هي امراد پور جو واسي آ
جڏي سهر ڪري سڀلائي ٿو نه ٿو

سڙيلو پڇن ۱۱۰

- ٿل۔ ٻار پوء ڪو هي پيدا سڀ پاڻ مان ٻجرو
پاڻهي پيو ٻڌارو۔ ٿو پاڻ ڏسڻ وارو
- ۱۔ پاڻهي ٻون م پاڻي۔ اڳي آڪاس ٿو
هر رنگ روپ ئي ٿو۔ ارڪي عجب نظارو
- ۲۔ مڪڙي جون پاڻي۔ سڀ ٿا پنهجي ٿن مان
منجهه پاڻ کي ڦسائي۔ ئي نه ڪري ٿو
- ۳۔ ڪٿي اوش آه۔ ٿاڙي۔ ڪٿي عقلمند ٿاڙي
ڪٿي پوڳ پاڻ پوڳي۔ ڪٿي ٿو ڪري ڪندو
- ۴۔ ڪهي ٽنهن پاڻ ٻجرو۔ لڙڪڻ سڪڻ ٿو آ
سڀهي سڄو نه ساهه اهو عجب اشارو

سرو پیلو پڄڻ ۱۱۱

- ڏل - هڪ ايش لا ڏيائو انسان آهه نه ڇا آهه
 آرام دل نه آهه ڏاوان آهه نه ڇا نه
 ۱- سڀ افسوس افسوس ڪلهو - سڀ ساج وڃ ملهه
 هر ٻار ٻار نه جهلهو - سلطان آهه نه ڇا آهه
 ۲- ٽن من جو زور ٻائي - دشمن سڀي ڏهائي
 پنهنجو نه من منائي - بلوان آهه نه ڇا آهه
 ۳- پستڪ پڙهي پڙهائي - ڪوٺا ڪري سڻائي
 گر ڏيو لا ڏيائي - گهوان آهه نه ڇا آهه
 ۴- ڪهي آههون ٿي اهاو - جڳ کان ڪري ڪنارو
 پوڻو ڪري نه اهاو - لڙهان آهه نه ڇا آهه

سرو پیلو پڄڻ ۱۱۲

- ڏل - جنم سندس ذهن سڃاڻا - سي سدا وسن چوڀارا
 ۱- سندس جڳس جي سوڀا آهن
 سورش ڪنن جي سڳندي لائس
 گمان ڪرمت گهڪارا
 ۲- سندس سدائين اوچل آهن - سرو جهون جي مغل معائن
 هر هنڌ ڪن اجهارا
 ۳- ڪهي آههون لب لام چوائن - سڀ کي سوڏي واهه لڳان
 لب جهون ذهن اهاو

سرو پیلو پڄڻ ۱۱۳

- ڏل - مالڪ سڏي ما سان ڏک - ڏوڏي سي آهن لا
 دالار جي ديا سان ڏک - ڏوڏي سي آهن لا

۱- آڏو اچن جي آڻڪي پراڻ ٻهاڙ پاري -

دٻي ۽ مثال وڙا چڪ چور سي ٿين ٿا

۲- پرلدڙ اچي جي اگني انسان جي نه آڏو

چندن سمان سميت ٿري ڪرڻ سي ٿين ٿا

۳- زهري ملن پدارت وڪڻ جا پريا پيال

المجرت سمان رس هر پراڻو سي ٿين ٿا

۳- ڪهي ٿيئون اکر حاسد آڻين ڪشت آڏو

ڪرار جي ڪرپا سان ڪافور سي ٿين ٿا

سر لوڙاڻو پڇن ۱۱۴

ڏل - جن لاءِ منهنجو جيءُ ٿو چلي -

سي سالڪي وڙا لڏي

۱- جن ٿي ڏٺيون مون ڏاڙيون -

ٿن لاءِ رٿان ساريون داڙيون

سي جوڳي ٻائي ويا جهڙيون -

گولڊو ويا مٽيءَ کي ڪڍي

۲- جن لاءِ دل دانهون ڪري -

اڄ سي ٿيا پونءِ کان پري

ٿن جي ملڻ لڳ ٿي مري -

ايندا ڪڏهن مٽيءَ جي لڏي

۳- جن لاءِ گهمهس ساري لڪا -

دو در پئي ڪاڌم ڏکا

پر ڪهن ملڻا سي پراڻي لڪا -

مڙهون هڪاڻا ويا ڇڏي

سنڌي ٻوليءَ جي ڪتابچي
سنڌي ٻوليءَ جي ڪتابچي

۶۶

۴- جن جي ڏلم منهن ۾ مٽيا.

هن جا اکر ٻڙهيو ٻڙهيو
سي نمونن ۽ ڏٺا سڄ کان سهڻا.

اسڻ اکن ۾ ويا اڏي

سر لوڙاڻو پڇن ۱۱۵

ٿل- هري روز هر دم ٿو سڀ کي رسائي.

چمتن جڙ جيون کي سدا سولائي

۱- هجن جهو جل ۾- ٿوڙي جهنگ جبل ۾

الهن کي آلمعي- چوڻو ٿو چڱائي

۲- پلي ٻاپ ڪهڙا به ٻاپي ڪري ڪو-

ڏيڻا قوت نهنڪي ڪڏهن ٿا پلائي

۳- ڪهڙيءَ کي ٿو ڪڍ ڏي-

هاليءَ کي ٿو مڻ ڏي

ڏيئي روز رازق- نهن کي ٿيڻي

۴- گاهن گاس ڏي ٿو- شينهن ماس ڏي ٿو

جهڙو قوت جهنڊو- ٿهڙو نهن بهڙي

۵- ڪهي نمونن ٻولي- ٻالڻ هار سڀ جو

چڙي ٻيٽ چنڊا هري وٽ ڏيائي

سر لوڙاڻو پڇن ۱۱۶

ٿل- داما آه دورلڪي دڪن جو خزانو-

سڪي هن دلها ۽ نه ٿو ڏاڪ راڻو

۱- ڪن ڪوڙ ڪهالا دلها ڪڍ ڪوڙ ۾-

۲- ڪن ڪهالا دلها ڪڍ ڪوڙ ۾-
www.aakashasswani.blogspot.com

ڪري ٿي وڃڻ ۾ منجهائي مسئلو

۲- وجهي ويو ويڙهائي پتا ۽ پٽن کي -

ڪري ڌار ڌار کان مائٽ ۽ مٿن کي

دلاسي سان دل کي ڪري ٿي ديوالو

۳- ولائي وٺائي ٿي ڌوئي ڌلڻ ۾ -

ڦسائي فريبڪ فڪر ۽ ڦڦڻ ۾

پلائي ٻار ۾ - ڪري ڪو بهالو

۴- ڪهي ٽيمون دلما سڀن کي دکائي -

اچي سو بلا کان هري جو ڌڻائي

ايهو وڃن گهٽا ۽ ويدن وڪالو

سڌ لوڙاڻو پڄن ۱۱۷

ڦل - شروهر شروهر شروهر اڇاري

پسج پاڻ پنهنجو ڪرن جي سهاري

۱- نه ٿون ديهه اندريون ٻڌي من ٻاراڻا

نه ٿون ڪرم ڪرنا - نه پڳتا وگهالا -

نه ٿون ديهه ڪارن - نه ٿون ڪوش ساري

۲- نه ٿون وشو ٽيمس نه ٿون ٻاراڻهه الپگهه -

نه ٿون وراٽ سوئر نه ٿون ايش سروگهه

سهمر شڌ چمتن ٿون اسنگ - لو ڪاري

۴- اجر امر ٿون ايس ٿون انادي -

اڪنڊ ايڪ رس ٿون لڙڪڻ لو آهاڙي

سهج لاء سماڙي سو سروپ ڌاري

۴- ڪهي ٽيمون سڃاڻج - اصل روپ پنهنجو

پلي ٻڌ نه ٻولي - اڙم روپ لهندجو
دکي پاو ٻوڏن - اڙم ڇڏ لواري

سر لوڙاڻو پڄن ۱۱۸

ٿل - رهي رام جنهن تي راضي ادا -

سو نه کڻي جڳم مان بازي ادا

۱- هل ڪهري ڪوڪان شهر ڪري -

مٿان پرست پاري سمهر ڪري

پر وار ولڪو لهندجو ڪر ڪري -

جنهن تي ام ڪري نه لوازي ادا

۲- جنهن تي رام سڄو ٿو چالو ڪري -

تنهن کي واڙ ٿئي نا ٿاڙ ڪري

لڪي شستر تنهن کي گهاٽ ڪري -

جنهن جي در نه الڪ جي آزي ادا

۳- ڪهي ٽيٽون پلي ڪر ٿاڙ آهي -

ٻيو لڀل سڄو سنسار آهي

جنهن کي ايشور جو آڌار آهي -

سو ڪن ڪڍي موٽاڃي ادا

سر لوڙاڻو پڄن ۱۱۹

ٿل - ڏاڙ نه مان ڏوڪر ڏوڍان -

دیس قران پو دیس اديون

۱- والمان ڏينھان دود دڪي ٿو -

روڻ جو ٻاٽر ويس اديون

۲- خاک لڳائي ڪڍي ٻائي -

الڪ چوان آديس اديون

٣- پوين لڳ مان سو پنهنجي ٿان -

لاڻم سهڻي لمبس اديون

٤- ڪهه ٽيمون دل ٿي ڏيواڻي -

پريم ڪيو پويش اديون

سر پهاري پڇن ١٢٠

ٿل - ڌرم سنالن ڌار - دل رک ڌرم پنهنجي سان

١- پوڌرم کان ڪجهه ٿون پاسو -

پنهنجي ڌرم ۾ ڪو ٿون واسو

گهڻا گمان ويچار - سدا ره شرم پنهنجي سان

٢- جنهن ڌرم ۾ جنم ٿو ٻالو -

تنهن ڌرم ۾ رهجه بلاڻو

ڌرم ٿان سروار - موهه نه رک چور پنهنجي سان

٣- پسون پکن جون سهسر ڏالئون -

پر پنهنجيءَ ۾ لنون سي لائون

شدڪتي پنهنجي سار - هڪٻ ٻاءِ موم پنهنجي سان

٤- ڪهي ٽيمون ٿن لوڪن مانهي -

ڌرم سنالن سر ڪو ٺاهي

پوم پدارت چار - ٻاءِ ٿون ڪور پنهنجي سان

سر پهاري پڇن ١٢١

١- سالڪي ملندڙ شال - لڻي مان لڻ سي ٺاهان

٢- سالڪن جي مان سڳڙي آهوان -

عمر اوهان جي آڌ کان لاهان

دستور
 انجمن اہل سنت والجماعہ
 سندھ پرنسپل جیڈی ارباب

۱۔ سڄي ر جي وڪھال - سواسون سي ڪمن وساريان
 ۲۔ سالڪن کي منهنجو ساھ ٿو ساري -

پريست پمالو ويا پاڻ پمار
 ههڻا ٿوڙم حال - روپو مان دانت گذاريان
 ۳۔ سالڪن لاءِ مون سوچو وڃائي -

ملندا مڱي ڪي جهڙي جان
 آسڻ ٿن جا آجال - ٻالهي ٿي پاڻ بهاريان
 ۴۔ ڪهي ٿيئون ٺهنن لاءِ اڳ ۾ -

ڪو نه ڏسان ٿي جهڙن جڳ
 آهن سي نه اڪال - جڙي مان دل کي جهڙاريان

سر پهاڙي پڇن ۱۲۲

ٿل - اٿي ستسنگه شالتي پائڻ لاءِ -

۵ من جي ميل مٽائڻ لاءِ
 ۱۔ سڀ سنگت ۾ سڀ گمان ملي -

لجه آلم جو وگمان ملي
 ڪر لام سندو لوشان ملي -

ڪر سڀ سنگت دام وڃهائڻ لاءِ
 ۲۔ سڀ سنگت سمند چڱن اٿاڻ اٿي -

جنهن ۾ مون جو پو واھ اٿي
 جي آلم ڏن جي چاهه اٿي -

ڪر سڀ سنگت سرت سائڻ لاءِ
 ۳۔ سڀ سنگت ۾ غم غرض مٽي -

۵ ڪرمت چنم جو غرض مٽي

هن من ان جو سڀ مرض مٽي -

ڪر سڀ سنگ درد هٽائڻ لاءِ

۴- جي سڀ سنگ سان لهنهن لائيندي -

ڪهي ٽيئون ڪشت نه پائيندي

پنهجو جهون سڦل پٽائيندي -

ڪر سڀ سنگ ٽوڙ پائڻ لاءِ

سر پهاري پڇن ۱۲۳

ڏن - امان رهجي ڪيئن ايندو

هي سالڪ فقيريءَ جو - چٽو سر هو ڪيئن لهندو

۱- هڪ ڪوٽ اندر رهجانءِ

سدا سنهن جي سنگ هر - سڀ سختيون سر سهجانءِ

۲- ٻيو مال مٺا کائجانءِ

جڏي بک نه لڳي ڏاڍي - هٿ روئيءَ کي لائجانءِ

۳- ٽيون سميچ مٺان سهجانءِ

جڏي لڊ نه اچي ڏاڍي - ڌڙ ڌوليءَ کي ڌر جانءِ

۴- چوٿون پنهنجا ڇڏ ماري

ڪهي ٽيئون سو ساڌو - جو من پنهنجو ماري

سر پهاري پڇن ۱۲۴

ڦل - ڇڏ جو ٿو ٿو ماڻو

هٿ ڪوٺ رهو ڪوٺي - ٿو سڀ جو لاڏاڻو

۱- جن ڪوٽ اڏ يا ٻارا - هما سور هو، ٻل وارا

هتي ڪن رهيا سي ٻي - ڪري ڪوچ ويا سارا

۲- جي ڪرامت هر ڪامل - جي ڪامل ۽ ڪامل

هٺ ڪن ڏسان سي ٿي. ٿيا ڌوئيءَ سان شايد
 ۳- جي سندر سولهن وارا. هئا پوان کان پيارا
 هٺ ڪن اڇا سي ٿي. ٿيا الٺ سڙي چارا
 ۴- جي دانا ها دالي. جي ٺوسي ها ڌيالي
 ڪهي ٺهون سي نه ٿڪيا. هنهن ڪال ٺي ڪالي

سر بهاري پڄن ۱۲۵

ڏل - هيءَ ڳالهه نه ٻڌئون ڌيان ڌري.
 جو چايو آسواوس مري
 ۱- ٺوڙي پهر هجي يا فقير هجي.
 يا ملڪن جو ڪٿي مهر هجي
 ڌر هجي يا گنهور هجي.
 نه نه ڪال نه ٺهندي ڦاس ڪري
 ۲- ٺوڙي پاري ڪوت اڏائي ڪٿي.
 يا سه-ورهه جو نه سڏائي ڪٿي
 پلي پاڻ نه پنهنجو اڏائي ڪٿي.
 پر آڳ ازل جي سو نه ڀري
 ۳- ڪمهي خالوڊ ويا هتان خان لڏي.
 سڀ ماڙيون هنگلا باغ ڇڏي
 هن موت ڇڏي سڀ خاڪ ڪڏي.
 هيءَ هٽي ڪنهن تان ڪن ٺري
 ۴- جو جهڙي پاڻ کي ماري ٺو.
 الٺ ڏيان ڪون جو ڌاري ٺو
 ڪهي ٺهون ٺري جهڙي ٺري ٺو.

ٺهندڪان ڪال ٻڃي ٿي ٻار ٻري

سر بهاري ٻڃن ۱۲۶

ڏل - ڏاڍو ٻري جو ٻنڌ اٿاڻڪو -

هيءُ ڏکيو ٺنڪهڻ آ لالڪهو

۱- جهڪو سڦٽيون سور سهائي -

هلي ٿي ٺڌي ۾ ڪاهي

سڀ لاهي سر جو ساڻڪو

۲- سوئي ٻار ٺهندو هن ٿڙ کان -

جهڪو ڪن ڏي ڪنهن اڙ کان

گل ٻائي ڪلا جو ڪهاڻڪهو

۳- هيءُ ٻري لاءِ سستو ڄاڻج - ڪڍي ڪنڌ ڪلهن کان آڻج

هيءُ ملهه کان آهه مهانڪو

۴- ڪهي ٺهندون سوئي ٻائي - جهڪو لوڪ لڄائون لاهي

هي سودو لاهه سهانڪو

سر بهاري ٻڃن ۱۲۷

ڏل - هل سٽڪر جي ٽون ڌاري - شرڏا ڌاري

۱- سٽڪر ڏين ڏيائو آهي - شرڏا ٻن وڇيائو آهي

هلي ٻڃي ٽون ٺهندجي ٻڌاري - شرڏا ڌاري

۲- سٽڪر ڪهوت پو سنڌ مالهه -

ٻار ٻڄائي ٻڪري ٻاهي

وٽ اوت ٺهندجي ٻڌاري - شرڏا ڌاري

۳- سٽڪر سر ٻڄو ڏاڏا لاهي - ٽن من جا ڏک درد مٽائي

من لڳي ٽون ٺهندجي لاري - شرڏا ڌاري

من ۱۴۲۶ و الگ وار ہی دلی

سر ۲۴۲ یی یکن ۱۲۸

ما اهو جنم اهڙو - وري ڪون ايندو ايندو.

چو اسی ایک جوطن ہ لون پکھن لے

یاد رکھج دل ٿي ، وري ڪون ٿيندو

سہوا سہرن جي ۾ ڪندين ٿيون انهن تي

ہا؟۔ ہی پورا اھڑو۔ وری کون ٹھنڈ

سہک اہائی سہنی سنتن سہجہائی

کال ہی کھری لن کی ۔ وری کولہ لید

۱۲۹

قتل۔ دون سوامی مہرا مہن داس مہرا کر کر رہا

اولہی مات پتا ہر ہندو سکا۔ لکھ۔ ان کوئی نہ مہرا

۱۔ ہاٹ چوڑا داس کروں۔ سہس ڈروں ہاں سہو گردن

کریا کرو بار بار کریا کرو۔ کائنات کا قیما

۲۔ شون تيري م داس پڑا۔ کچھ بن کوئی نہ سوچھی پڑا
 عرضي سندھوري عرضي سندھو۔ کھی نمون چاکر لیرا

سر جوگہ پچن ۱۳۰

ڈل۔ آلم گمان امي وس ہمنو۔ کھی نہ جائولگی جم نام
 ۱۔ جالکی ہوت مٹھ، ہماسا

جہگی نہ راجک جگہ کی آسا

ہائو ہون سکہ وس۔ رام

۲۔ ستگر کا سب شہد اچارو۔ من کا قرلا سرو لواری
 دیکو التو آلم رام

۳۔ جگہ کی ہمن سکھ مٹائو

جہون مکتی جہوت ہائو

ہوروہ پورٹ سبھی کام

۴۔ کھی نمون لائو سہج سماڈی

جہو ایش کی چوڑا ہادی

کر یقی الہم گھر آرام

سر جوگہ پچن ۱۳۱

ڈل۔ ستگر بادل المروت ہوسی

ہوی کو چاکر ک ہمارا وی

۱۔ ساگر سر سرٹا کا ہالی۔ لاکھ ٹالکو کارا وی

۲۔ الہ کال سر کرہ نہ لہوان

اولی چوڑی ہکارا وی

۳۔ چاکر ک جہون ہولڈ سوالٹی۔ اور نہ ہون ہارا وی

۴۔ کھی نمون اس ام اٹل ہر

سر جوگی پھن ۱۳۲

٢١ - منہنجا ستگر سائین دل مان

۱- جي شخص ملي شاهي - يا دو دو ڪمان گدائي

پل ملی، ۱۰ ھڪڙي ٻائي - شل لائڻ ۽ ۱۰ ٽينڊروسي

۲- مان سدا رهان جهنگلن - یا موهمدژ مکلن

پل بند وہاں جہاں ہر شل لانگ لہ لہندہ و سوری

۳- یا د یون یا د نهمین د - یا لیکن یاسن منشن د

مل و جان به كنهن جو طعن - شل نان به لندھجو وسرے

۴۔ کھی ٹھون سٹا سائمن - هی مٹھنچو عرض اگھائمن

گر انس سمی جی تالین - شل لان له لندھو و سوری

سور جو گہ پڇن ۱۳۳

ڏڻ - اتي موج مهستي ٿيڻ لاري جي لاري -

عجائب الستی چڑھی خود ہماری

۱- سمن و اشو لی دقوری جو آلا-

جنهن جي چڙهي سان پوي سمجهه ساري

۲۔ دکی کمن پراواہ فقیری لی کنہی۔

کجی شهر والکی ہمدہ لی ہاوی

[۳- فقہ راجی حکومت ہلی کی سہن کی -

وڏو شهيد شاهه پي اڳيان تهنه ڪاري

۱۴۔ فقر کان لی فار کے فقیری بتائی۔

کھی نمون دل کھی سا ڏي ٿي بهاري

سر جو گم ٿيڻ ۽ ٻيڻ ۱۳۴

ڈل - مینان کریں توں باپ - او ہارا او ہارا

ڪڇ پڙو رک ٿون پڳوان جو

۱- ٿوري جھڙا خاطر جڳ ۾ ٻاپ نه ڪر ڪوئي
مڱي پڇاڻان لھڪو ڏيندين ڄم ٻوڙ وڙي
ڏاڍو ڏيندو ٿاپ

۲- مسڪينن کي ٻڙي پنهنجو ٻوڙ جي ٻوڙيندي
آھ غريبان ٿو ڦھر خدائي ايت ارڪ وڃندي
سھندن ٿون سنڌاپ

۳- اندو ويھي پڙدا ڏيئي ٻاپ ڪندي جي ٿون
چتر گھٽ لھڪو پڇندا ايت لکي نه سگھندي ٿون
ٻوڙ ڪندي پڇتاپ

۴- ڪھي ٿيون ڪپ ڪرم ڇڏي
ڪر شپ ڪرم سان ٻوڙ
لوڪ ٻنھي ۾ سڪو رھندي ملندو موڪ ڏٺو.
جپ ٻوڙ جو جپ

سر جوڳ پڇن ۱۳۵

ڏل- رھن ٿا ياد سي ھر دم وڪو جن ٻوڙ پڳوت سان
امر ٿيڻو رھيو ٿاڻو- ھليا جي ايت حليم سان

۱- وڃائي پاڻ جن پنهنجو- ڪڱي شھوا پتھن جي
منا مالڪ ڪما سڱي- رھيا جڳ ۾ جي مروت سان
۲- ڏسي ڏک ڪن سي ڏريا-

ڪسڻ ويلي نه جي ڪر ڪما
رڻي ٿي خلق اڄ ٿي- ڏا سر جن شھادت سان
۳- سڃاڻي سادگي سندو- رکي جن پاڻ وٽ ٻڌي
وڻا سڀ کي سڏائون سي-

وھيا جڳ جي ڪنايت سان
۴- سڱي سڪ ٻوڙ ۽ شوڙا- رکي جن ڪروڙ ۾ ٻوڙي
ڪھي ٿيون آھي ڏن ڏن- رھيا جڳ جي صداقت سان

پستڪ ڇپڻ آھن

- ۱- امراپور واڻي گرمي، سنڌي ۽ هندي
- ۲- مڪتا سنڌو گرلنگ گرمي
- ۳- امراپور پڇن سار گرمي
- ۴- چوڙالا راجا شڪوڙج جي ڪتا
- ۵- سٿگرو ٽيمون رام صاعب جو جهون چوڙ سنڌي
- ۶- مڪتا مٽي مالها هندي
- ۷- استري اڀرپش سنڌي ۽ هندي
- ۸- سوامي جن جي آرٽي گرمي
- ۹- سوامي ٽيمون رام صاحب جي ياد ۾ پير جا پشپ گرمي
- ۱۰- لچڪتا پير راج جي ڪتا ڪٽ اڀرشد

پستڪن ملڻ جا هنڌ:

- ۱- امراپور ڏوٻار ٽنڊو آدم سنڌ
- ۲- پوڄواچمل مورلدمل مهنسپل اڀداد ڪراچي
- ۳- آرٽرام پير پير ڪاش ٽيلر شاهي ٿرڙو سکر
- ۴- ٺارائڻڊاس چملاڙام لھاڻن جو پير حيدرآباد سنڌ
- ۵- موٽومل وهنداري مل ڪار پمٽر لھڙو جمناڊاس مڙهي شڪارپور سنڌ

Printed by Bhagwandas Mulchand at the
Tajmahal [Elec.] Printing Works.

Shahi Bazar, Hyd. Sind.

and Published by Lachmandas Mulchand
for Mulchand Vishandas Sind Book Depot,

Shahi Bazar, Hyderabad Sind.